

Deloitte.

We are celebrating our 80 years in Thailand

80
YEARS
IN THAILAND

EY

Building a better
working world

KPMG

pwc

เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ (ไม่เสียค่าใช้จ่าย)

โครงการสัมมนา เสริมความคิด ตัดปึกวิชาชีพ กับคณะพาณิชย์ฯ ธรรมศาสตร์

โดยการสนับสนุนจากมูลนิธิบุญชู โรจนเสถียร, บริษัท ดีลอยท์ ทูช ไร้มัทส์ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด,

บริษัทสำนักงาน อี วาย จำกัด, บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี จำกัด

และ บริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอส จำกัด

เรื่อง “เครื่องมือทางการเงิน : IFRS9”

โดย

คุณวิเรชา สันตะพันธ์

ผู้อำนวยการอาวุโสฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ธนาคารแห่งประเทศไทย

อนุกรรมการกลั่นกรองมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันจันทร์ที่ 2 กันยายน 2562

เวลา 09.00 – 12.15 น. ณ ห้องประชุมประกอบ หุตะสิงห์

อาคารอเนกประสงค์ 1 ชั้น 3 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

FINANCIAL INSTRUMENT

เล่าสู่กันฟัง...
แบบสบายๆ

หลักการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ เครื่องมือทางการเงิน

เครื่องมือทางการเงิน

ความหมายของเครื่องมือทางการเงิน

หลักการบัญชี และ ความสำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ภาพรวมที่เกี่ยวข้องกับ Financial Instruments
(TFRS 9 / TAS 32 / TFRS 7)

ความเป็นมาของการแก้ไข IFRS 9 และผลกระทบต่อกิจการ

หลักการและเนื้อหาของ TFRS 9

หลักการและเนื้อหาของ TAS 32

หลักการและเนื้อหาของ TFRS 7

เครื่องมือทางการเงิน

เครื่องมือทางการเงิน + การบริหารความเสี่ยง

Product Types

Investment/Loan Instruments

Securing Instruments

Money Market

- Fixed-term deposits
- Deposits at notice
- Commercial paper
- Interest rate instrument
- Cash flow transaction
- Facility

Securities

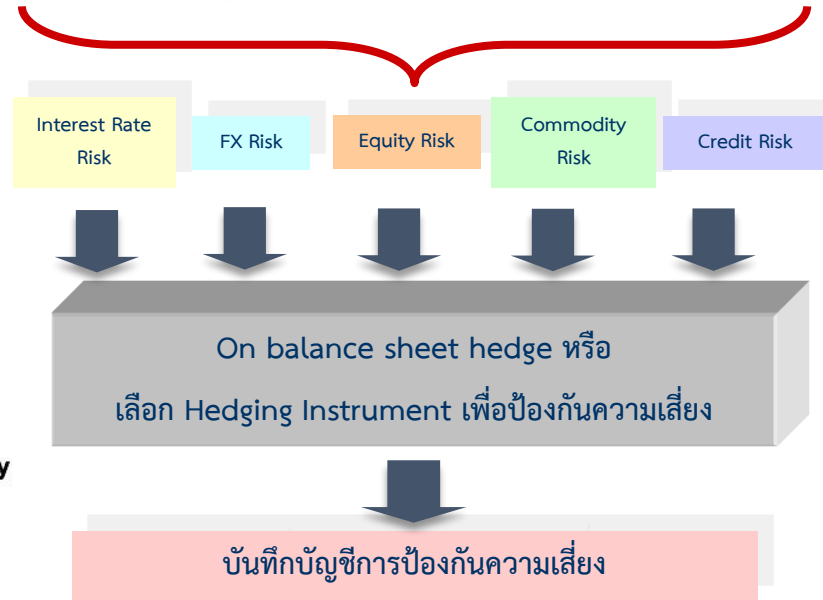
- Stocks
- Subscription rights
- Investment certificates
- Bonds
- Convertible bonds
- Warrant bonds
- Warrants

Forex

- Forex spot transactions
- Forex forward transactions
- Forex swaps

Derivatives

- Cap/Floor
- FRA
- Swaps
 - Interest rates
 - Cross currency interest rates
- OTC options
 - Currencies
 - Interest rates
 - Securities
 - Swaption
- Futures

รูปแบบเครื่องมือทางการเงิน : Financial Instruments

🌸 เครื่องมือทางการเงินปฐมพันธ์ (Primary Fls)

- ✚ Financial asset เช่น ลูกหนี้การค้า, เงินลงทุนในหลักทรัพย์
- ✚ Financial liability เช่น เจ้าหนี้การค้า, เงินกู้ยืม
- ✚ Equity instrument

🌸 เครื่องมือทางการเงินอนุพันธ์ (Derivatives)

- ✚ Derivatives for Trading
- ✚ Derivatives for Hedging

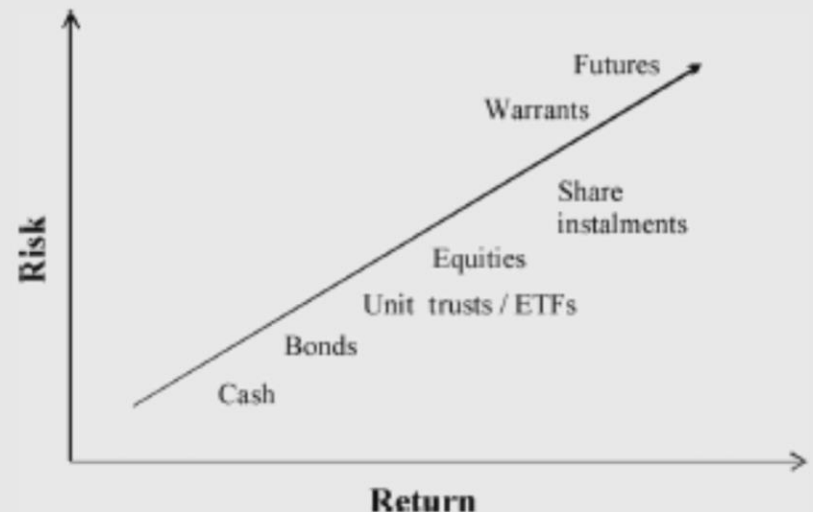
🌸 เครื่องมือทางการเงินผสม (Hybrid Fls)

- ✚ Host Instruments
- ✚ Embedded Instruments

เหตุผล: ที่มีเครื่องมือทางการเงินหลากหลาย

- เพื่อบริหารความเสี่ยง
- เพื่อปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของทางการ
- เพื่อลดต้นทุน / ผลตอบแทนที่สูงขึ้น ฯลฯ

The higher the risk – the higher the return

สินทรัพย์ทางการเงิน

- 1) เงินสด
- 2) ตราสารทุนของกิจการอื่น
- 3) สิทธิตามสัญญาที่จะ

- รับเงินสด สินทรัพย์ทางการเงินอื่นจากกิจการอื่น
- ที่จะแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินกับกิจการอื่นภายใต้เงื่อนไขที่จะเป็นประโยชน์ต่อกิจการ

หนี้สินทางการเงิน

- 1) ภาระผูกพันตามสัญญา

- ที่จะส่งมอบสินทรัพย์ทางการเงิน
- ที่จะแลกเปลี่ยนสินทรัพย์หรือหนี้สินทางการเงินที่จะทำให้กิจการเสียประโยชน์

- 2) สัญญาที่จะหรืออาจจะชำระสัญญาด้วยตราสารทุนของกิจการเอง

ตราสารทุน

สัญญาใดๆ ที่แสดงให้เห็นถึงส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการภายหลังหักหนี้สินทั้งหมดของกิจการ

ส่วนได้เสียคงเหลือ หมายถึง

สินทรัพย์ของกิจการที่เหลืออยู่ภายหลังที่ได้จ่ายชำระหนี้สิน และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเมื่อเลิกกิจการ

ดังนั้น รายงานในงบการเงินของ Banks / SFIs จึงต้องใช้หลักการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงิน

กิจการ A

TAS 32 ข้อ 13 : สัญญา = ข้อตกลงระหว่าง 2 ฝ่ายขึ้นไป ที่มีผลกระทบเชิงเศรษฐกิจที่ชัดเจน ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ มีผลบังคับตามกฎหมาย อาจ

- มีหลายรูปแบบ
- ไม่จำเป็นต้องเป็นลายลักษณ์อักษร

กิจการ B

เงินให้สินเชื่อ

เงินกู้ยืม

เงินลงทุนในตราสารหนี้

หุ้นกู้

เงินลงทุนในตราสารทุน

ตราสารทุน

กรณีศึกษา : เครื่องมือทางการเงิน – TFRS 9 / TAS 32

สินทรัพย์		หนี้สิน	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	✓	เงินเบิกเกินบัญชี	✓
ลูกหนี้การค้า/ ลูกหนี้เงินให้สินเชื่อ / ลูกหนี้อื่น	✓	เงินกู้ยืมระยะสั้น	✓
เงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	✓	เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	✓
สินค้ายคงเหลือ	TAS 2	หนี้สินตราสารอนุพันธ์	✓
เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม	TAS 28	เงินกู้ยืมระยะยาว	✓
เงินลงทุนเพื่อค้า / เพื่อขาย / ถือจนครบกำหนด	✓	หนี้สินภาษีเงินได้	TAS 12
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	✓	สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	TAS 19
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	TAS 40	ประมาณการหนี้สิน	TAS 37
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	TAS 16	หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	TAS 12
ค่าความนิยม	TFRS 3		
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	TAS 38		

สินทรัพย์	หมายเหตุ	2561	2560
เงินสด	5.2	33,864,750	30,092,814
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	5.3	339,996,142	462,668,652
สิทธิในการเรียกคืนหลักทรัพย์		37,339,454	-
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	5.4	670,627	657,002
เงินลงทุนสุทธิ	5.5	254,153,651	235,362,391
เงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิ	5.6	2,002,907	1,958,334
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	5.7		
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้		1,886,232,467	1,757,877,772
ดอกเบี้ยค้างรับ		6,523,719	6,492,605
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ		1,892,756,186	1,764,370,377
หัก รายได้รอตัดบัญชี		482,332	458,900
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	5.8	65,193,961	52,992,437
หัก ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	5.9	36,014	10,879
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		1,827,043,879	1,710,908,161
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	5.39		
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ			
ส่วนที่ไม่มีการชดเชยความเสียหายจากรัฐบาล		174,459,877	188,437,110
ส่วนที่มีการชดเชยความเสียหายจากรัฐบาล		506	938
ดอกเบี้ยค้างรับตามธุรกรรมนโยบายรัฐ			
ส่วนที่ไม่มีการชดเชยความเสียหายจากรัฐบาล		246,715	171,780
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับ		174,707,098	188,609,828
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามธุรกรรมนโยบายรัฐ		2,559,972	2,236,047
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		172,147,126	186,373,781
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	5.39.2	1,104,146	2,371,956
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	5.10	3,235,899	2,428,437
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	5.11	26,418,580	25,730,778
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ	5.12	1,161,857	1,330,645
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	5.13	5,827,575	4,527,595
รวมสินทรัพย์		2,704,966,593	2,664,410,546

ตัวอย่างงบการเงิน
ของ สถาบันการเงิน

พบว่า มีรายการที่ต้อง
ปฏิบัติตาม TFRS 9
ประมาณ 98.6% ของ
สินทรัพย์รวม

งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

		หมายเหตุ	2561	2560
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
เงินรับฝาก	✓	5.14	2,232,430,751	2,185,122,288
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	✓	5.15	69,659,284	111,205,802
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	✓		1,210,693	1,010,071
ภาระในการส่งคืนหลักทรัพย์	✓		37,339,454	-
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	✓	5.4	106,165	91,156
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	✓	5.16	50,000,000	50,000,000
ประมาณการหนี้สิน		5.17	56,508,304	55,682,323
ดอกเบี้ยเงินฝากและพันธบัตรค้างจ่าย	✓	5.18	46,187,191	49,425,112
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย			6,624,454	6,604,581
หนี้สินอื่น		5.19	2,334,329	2,798,129
รวมหนี้สิน			2,502,400,625	2,461,939,462
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
เงินทุนที่ได้รับพระราชทาน	✓		100	100
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		5.20	23,116,191	33,535,457
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว				
ทุนสำรองเพื่อการขยายงาน			30,128,888	27,007,881
ยังไม่ได้จัดสรร			149,320,789	141,927,646
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น			202,565,968	202,471,084
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			2,704,966,593	2,664,410,546

ตัวอย่างงบการเงิน
ของ สถาบันการเงิน

พบว่า มีรายการที่ต้อง
ปฏิบัติตามTFRS 9
ประมาณ 97.4% ของ
หนี้สินรวม

กรณีศึกษา : เครื่องมือทางการเงิน – TFRS 9 / TAS 32

	เครื่องมือทางการเงิน?	สินทรัพย์ทางการเงิน	หนี้สินทางการเงิน
1. ลูกหนี้การค้า	☒	☒	
2. เงินลงทุนในกิจการอื่น	☒	☒	
3. ตราสารอนุพันธ์	☒	☒	☒
4. ตราสารการเงินแบบผสม	☒	☒	☒
5. Goodwill	----- X -----	TFRS 3 -----	
6. เงินกู้ยืม	☒		☒
7. เจ้าหนี้หุ้นยืม (ที่ต้องส่งคืนหลักทรัพย์ที่ยืมมาเพื่อการขายชอร์ต)	☒		☒
8. อสังหาริมทรัพย์รอการขาย	----- X -----	TAS 40 -----	
9. ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	---- X ---	TAS 32 ภาคผนวกข้อ 11 ----	
10. รายได้รอตัดบัญชี	---- X ---	TAS 32 ภาคผนวกข้อ 11 ----	

หลักการบัญชี และ ความสำคัญของมาตรฐานการบัญชี

เพื่อให้งบการเงินสามารถสะท้อนมุมมอง
และผลการบริหารงานของผู้บริหารกิจการ

'through the eyes of management'

ความสำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

การรับรู้/ตัดรายการ
(Recognition & Derecognition)

- เมื่อไหร่จะรับรู้รายการในบัญชี หรือ ตัดรายการนั้นออกจากบัญชี
- **Trade Date / Settlement Date** - วันที่จะเลือกบันทึกรายการ
- หลักการในการตัดรายการออกจากบัญชี - สินทรัพย์/ หนี้สินทางการเงิน

การจัดประเภทรายการ
(Classification)

- จัดประเภทรายการ: สินทรัพย์ทางการเงิน หนี้สินทางการเงินของกิจการ จะส่งผลต่อกำไร (ขาดทุน) ของกิจการ มูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน และ ส่วนของเจ้าของ -- > อัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ

การวัดมูลค่า
(Measurement)

- จะวัดมูลค่า สินทรัพย์ทางการเงิน หนี้สินทางการเงิน (1) ณ วันแรก และ (2) วันที่ในงบการเงิน อย่างไร - มูลค่ายุติธรรม? จะส่งผลต่อ การด้อยค่าของสินทรัพย์ -- > Performance กิจการ

การแสดงรายการ
(Presentation)

- จะแสดงรายการในงบการเงินอย่างไร :
- หนี้สินทางการเงิน ส่วนของเจ้าของ ส่งผลต่อ ดอกเบี้ยจ่าย เงินปันผล / การหักกลบลบหนี้ -- > อัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ

การเปิดเผยรายการ
(Disclosure)

- เปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ให้ผู้ใช้งบการเงิน (Analysts / Investors) เข้าใจ สามารถนำมาพิจารณาตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้

IFRS 9

เพื่อรับรู้
รายการใน
งบการเงิน/
จัดประเภท
/ วัดมูลค่า

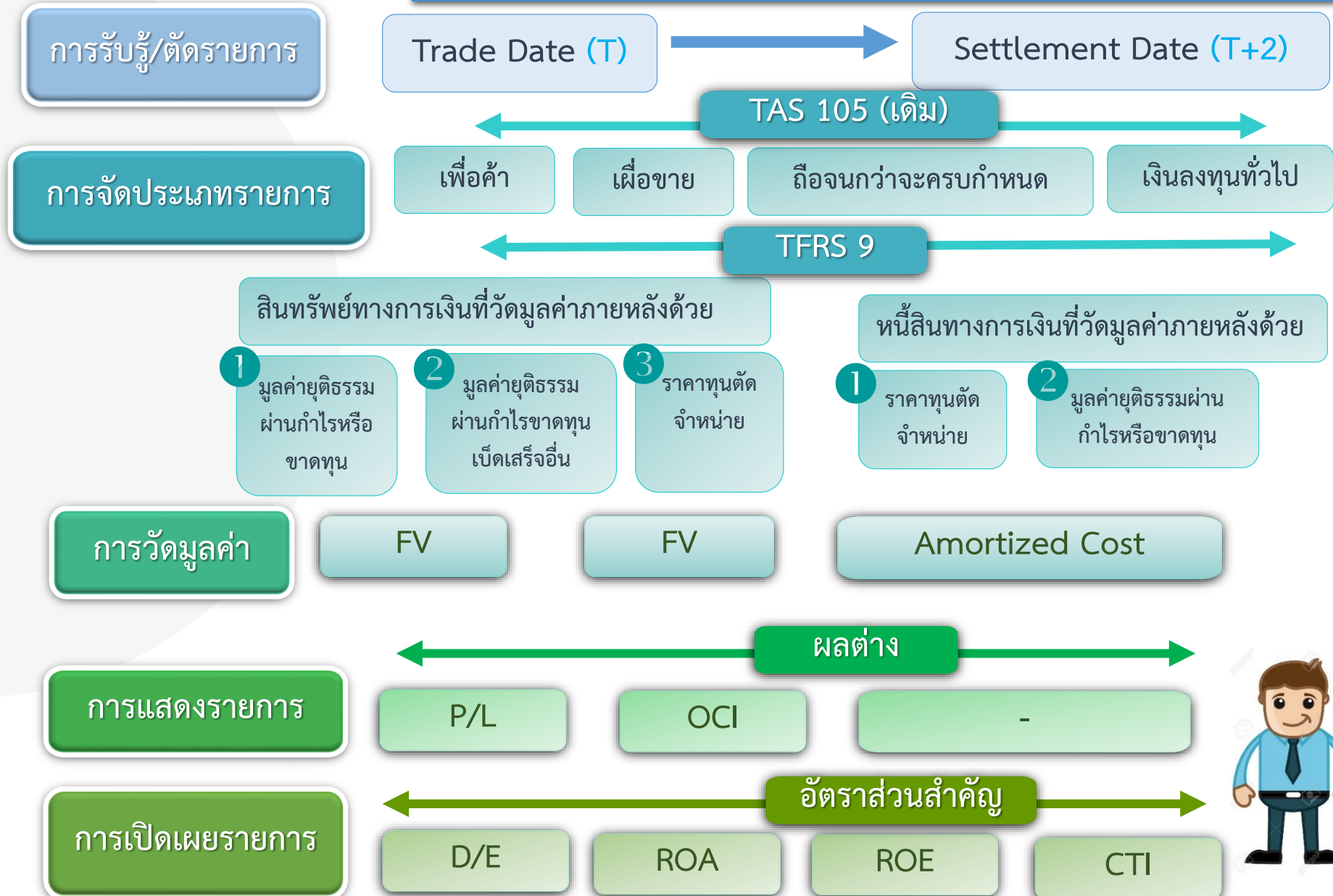
TAS 32

เพื่อแสดงรายการ
ในงบการเงิน

IFRS 7

เพื่อเปิดเผยข้อมูล
ที่เกี่ยวข้อง

หลักการของมาตรฐานการบัญชี : เครื่องมือทางการเงิน

หลักการของมาตรฐานการบัญชี : เครื่องมือทางการเงิน

IFRS 9
Financial Instruments

IFRS

การรับรู้/ตัดรายการ
(Recognition &
Derecognition)

การจัดประเภทรายการ
(Classification)

การวัดมูลค่า
(Measurement)

การแสดงรายการ
(Presentation)

การเปิดเผยรายการ
(Disclosure)

IFRS 9

เพื่อรับรู้รายการในงบการเงิน/จัดประเภท / วัดมูลค่า

TFRIC 16

การป้องกันความเสี่ยงของ
เงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

TFRIC 19

การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน
(การแปลงหนี้เป็นทุน -- ด้านลูกหนี้)

IAS 32

เพื่อแสดงรายการในงบการเงิน

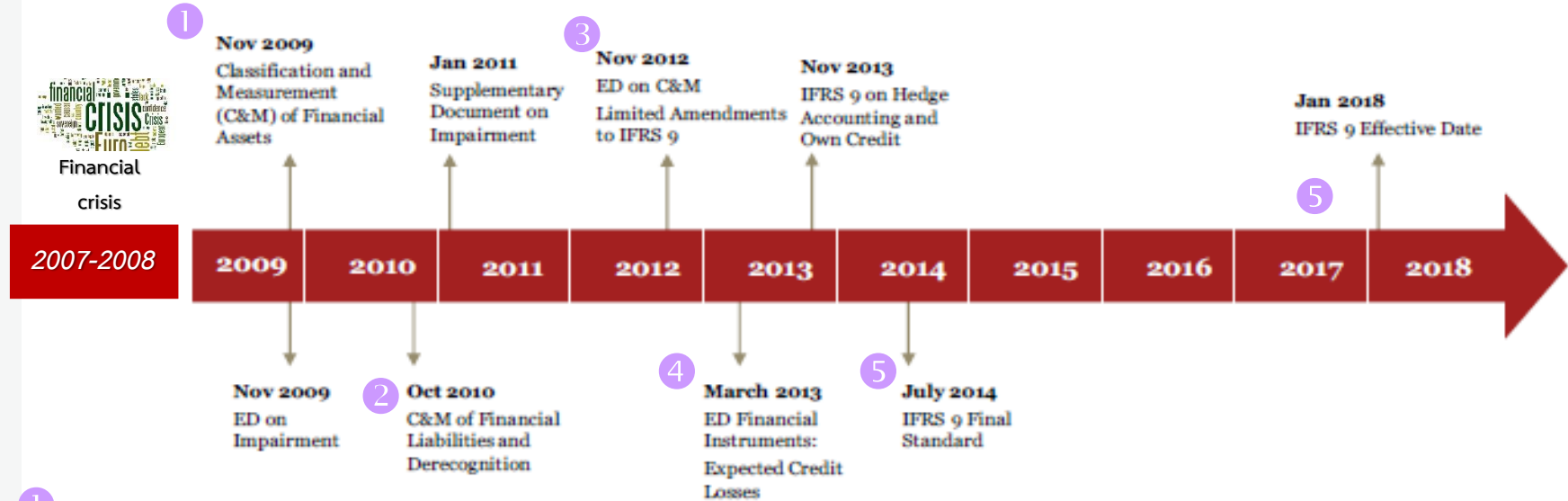
IFRS 7

เพื่อเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาในการแก้ไข มาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ เครื่องมือทางการเงิน

Brief history and timeline of IFRS 9

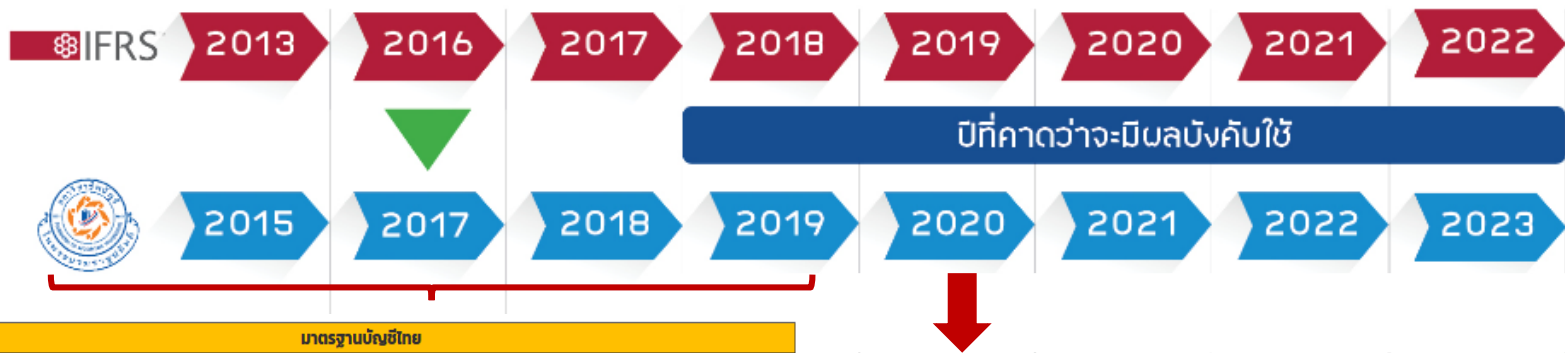

- 1 การแสดงรายการและการวัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงิน: ประเภตามรูปแบบการดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการถือสินทรัพย์ทางการเงิน และลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงิน
- 2 การจัดประเภทและวัดมูลค่าของหนี้สินทางการเงิน หนี้สินทางการเงินที่กำหนดให้แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม เปลี่ยนแปลง จากความเสี่ยงด้านเครดิตของกิจการตนเอง **ไม่ควร**มีผลกระทบต่อกำไรหรือขาดทุน ถ้าหนี้สินนั้นไม่ได้ถือเพื่อค้า
- 3 การนำเสนอ “มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น” สำหรับตราสารหนี้ประเภทที่ไม่มีความซับซ้อน การวัดมูลค่าและการถือตามรูปแบบการดำเนินธุรกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับชำระหนี้ของกระแสเงินสดตามสัญญาและ**การขายสินทรัพย์ทางการเงิน**
- 4 การรับรู้ขาดทุนด้านเครดิต (Impairment) กิจการ**บันทึกผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ** เพื่อให้สะท้อนความเสี่ยงด้านเครดิต**ตั้งแต่การรับรู้เมื่อเริ่มแรก** และ**การรับรู้ภายหลัง** ข้อมูลที่ทันเวลามากขึ้นจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
- 5 การบัญชีป้องกันความเสี่ยง (Hedge Accounting) ให้สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงมากขึ้น ใช้การพิจารณาเป็นหลักการมากขึ้น

ความเป็นมาของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน : TFRS 9/TAS 32/ TFRS7 /TFRIC 16 / TFRIC 19

ทิศทางมาตรฐานการรายงานทางการเงินไทย

มาตรฐานกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน.

มาตรฐานกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน
 TAS 32 เรื่อง การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน
 TFRS 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
 TFRS 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน
 TFRIC 16 เรื่อง การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ
 TFRIC 19 เรื่อง การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน
TFRS 9 มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 ม.ค. 63 โดยสามารถถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ได้ (Early adoption)
 อนุญาตให้ถือปฏิบัติก่อน วันที่มีผลบังคับใช้สำหรับการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่ **เริ่มในหรือหลัง 1 มกราคม 2562** เป็นต้นไปเท่านั้น และต้องปฏิบัติตาม TFRS 7 TAS 32 TFRIC 16 และ TFRIC 19

มาตรฐานบัญชีไทย		
ชื่อย่อ	มาตรฐาน ฉบับที่ / เรื่อง	วันที่ประกาศราชกิจจานุเบกษา
ฉบับที่ 101	มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 101 เรื่อง หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ (ฉบับที่ 11 เดิม)	30 ตุลาคม 2549
ฉบับที่ 103	มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 103 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของ ธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน (ฉบับที่ 27 เดิม)	30 ตุลาคม 2549
ฉบับที่ 104*	มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 104 การบัญชีสำหรับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545) (ฉบับที่ 34 เดิม)	20 ธันวาคม 2545
ฉบับที่ 105*	มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 105 การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน (ฉบับที่ 40 เดิม)	1 ธันวาคม 2546
ฉบับที่ 106	มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 106 เรื่อง การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจ เฉพาะด้านการลงทุน (ฉบับที่ 42 เดิม)	28 ธันวาคม 2543
ฉบับที่ 107*	มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 107 เรื่อง การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (ฉบับที่ 28 เดิม)	28 ธันวาคม 2543
ตีความ-9	การตีความมาตรฐานการบัญชี เรื่องที่ 9 สินทรัพย์ที่ลูกหนี้โอนให้เพื่อชำระหนี้	5 พฤศจิกายน 2546
Derecognition	แนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับการจัดการสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน	10 พฤษภาคม 2559
Share	แนวปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับหุ้นกู้ซื้อคืนของกิจการ	

มาตรฐานการบัญชีไทยปัจจุบัน กับ TFRS : เครื่องมือทางการเงิน

TAS ใช้กับการเงินลื่นงวดบัญชีปี 2561

มาตรฐานการบัญชี 101 : หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ

มาตรฐานการบัญชี 104 : การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

มาตรฐานการบัญชี 105 : การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน

มาตรฐานการบัญชี 106 : การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน

แนวปฏิบัติทางการบัญชี : - การตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงิน และหนี้สินทางการเงิน (ใน หรือ หลัง 1 ม.ค. 60)
- การโอนและการรับโอนสินทรัพย์ทางการเงิน

แนวปฏิบัติทางการบัญชี : หุ้นทุนซื้อคืนของกิจการ (Treasury Stock)

มาตรฐานการบัญชี 103 : การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน

มาตรฐานการบัญชี 107: การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

TFRS / TAS

TFRS 9 : Financial Instruments

TAS 32 : Presentation of Financial Instruments

TFRS 7 : Financial Instruments : Disclosure

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน : กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน **กิจการใดใช้บ้าง?**

- ใช้ลงบัญชีของ **กิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ** (PAEs: Publicly Accountable Entities)

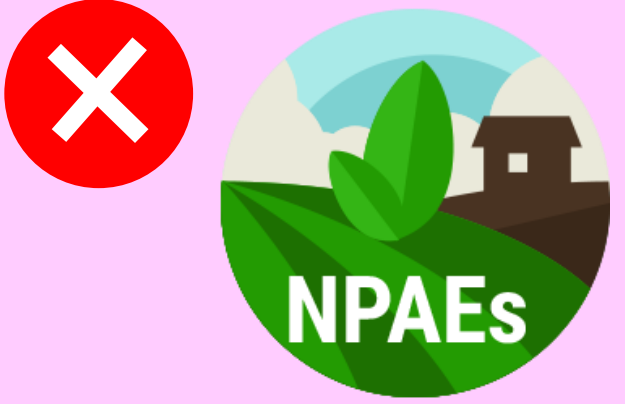
PAEs กิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ

✓ บริษัทมหาชน เช่น Listed Company

✓ กิจการที่ต้องระดมเงินในวงกว้างโดยการออกตราสารหนี้ ตราสารทุน หรือเอกสารแสดงสิทธิ เช่น **สถาบันการเงิน**

บริษัทหลักทรัพย์ กองทุนรวม ฯลฯ

✓ กิจการที่กำลังขอจดทะเบียนออกตราสารในตลาดหลักทรัพย์

NPAEs

กิจการที่**ไม่มี**ส่วนได้เสียสาธารณะ

✗ กิจการ SMEs

✗ บริษัททั่วไป (non-listed company)

SMEs

ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับ NPAEs (ไม่ต้องใช้มาตรฐานฉบับนี้)

การเตรียมความพร้อมในการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาใช้

ผู้บริหารระดับสูงของ Banks / SFIs
รับทราบ ตระหนัก

ประเมินผลกระทบต่อการเงิน
งบแสดงฐานะการเงิน
งบกำไรขาดทุนว่าจะกระทบอย่างไร
จะมีผลต่อ EPS อย่างไร?

สิ่งที่นักลงทุนสนใจเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี**

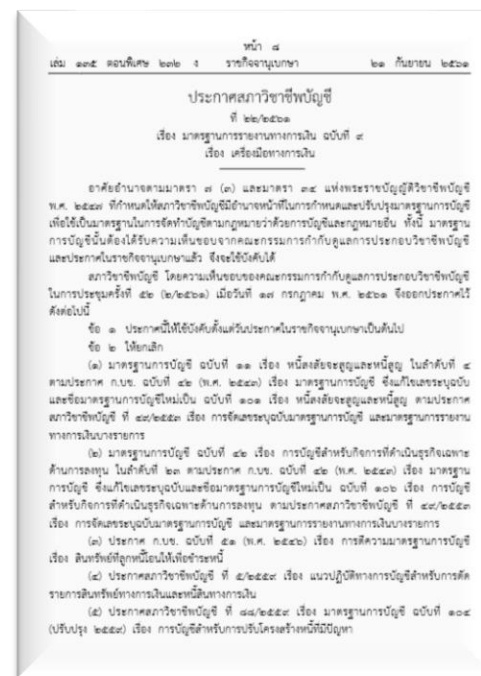
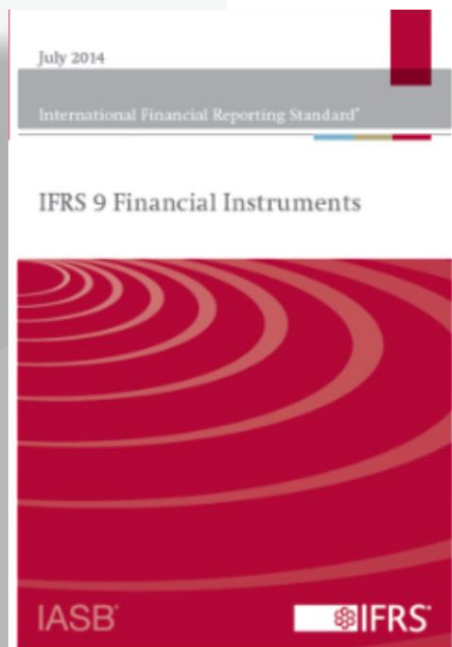
ราคาหุ้นของกิจการจะตกหรือไม่?
Valuation จะเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร?

กระทบต่อการจ่ายเงินปันผล
ของกิจการหรือไม่อย่างไร?

หลักการ + เนื้อหา

สำหรับ TAS 32 + TFRS 9 + TFRS 7

สรุปสิ่งที่เปลี่ยนแปลงจากเดิม

หลักการ TAS 32 : การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

Substance over Form

1

TAS 32: ข้อ 15 -16

จัดประเภท /แสดงรายการ

ณ วันเริ่มแรก

กิจการผู้ออกต้องจัดประเภท
เครื่องมือทางการเงินว่าเป็น

สินทรัพย์
ทางการเงิน

หนี้สินทาง
การเงิน

ตราสาร
ทุน

คำนึงเนื้อหามากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย (TAS 32 ข้อ 18)

2

แยกความแตกต่าง

ผู้ออกเครื่องมือทางการเงินต้อง
แยกความแตกต่าง ระหว่าง

หนี้สินทาง
การเงิน

ดอกเบี้ยจ่าย

TAS 32: ข้อ 35-36

ตราสารทุน

เงินปันผลจ่าย
หักจากส่วน
เจ้าของ

5

TAS 32: ข้อ 29

หักกลับ

เงื่อนไขการหักกลับ

สินทรัพย์
ทางการเงิน

หนี้สินทาง
การเงิน

3

TAS 32: ข้อ 16จ -16ฉ

เปลี่ยนประเภท

ณ วันเปลี่ยนแปลง

วัดมูลค่า + รับรู้ผลต่าง

FV ของหนี้

BV ของทุน

เข้า P/L

BV ของหนี้

เข้าส่วน
ผู้ถือหุ้น

4

TAS 32: ข้อ 29

วัดมูลค่า

ผู้ออกเครื่องมือทางการเงิน
แบบผสม ต้องวัดมูลค่า

ตราสาร
ทุน

=

เครื่องมือทาง
การเงินแบบผสม

หนี้สินทาง
การเงิน

TAS 32: ข้อ 31 + 32 : การรับรู้เมื่อเริ่มแรกโดยแยกองค์ประกอบจะไม่มีกำไรขาดทุน

การจัดประเภทเครื่องมือทางการเงินแบบผสมทางด้านผู้ออก

- กิจการผู้ออก เครื่องมือทางการเงิน ซึ่งมีองค์ประกอบที่มีลักษณะเป็นทั้งหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

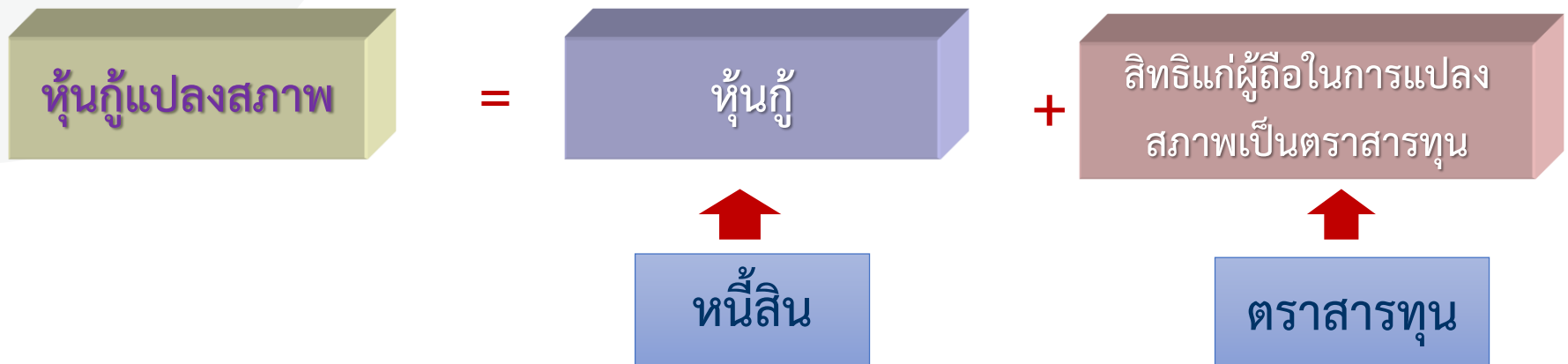
กิจการต้องจัดประเภทองค์ประกอบดังกล่าว แยกจากกันในงบแสดงฐานะการเงิน

เพื่อให้ฐานะการเงินของกิจการ สามารถแสดงรายการอย่างเที่ยงธรรมขึ้น

กิจการต้องรับรู้องค์ประกอบต่างๆ ของเครื่องมือทางการเงินเพื่อแยกจากกัน

■ จะทำได้ก็ต่อเมื่อ

- มีสิทธิบังคับใช้ตามกฎหมายอยู่แล้วในการหักกลบจำนวนเงินที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน

TAS 32: ข้อ 42.1

และ

- กิจการตั้งใจที่จะชำระด้วยจำนวนเงินสุทธิ หรือ ตั้งใจที่จะรับสินทรัพย์และชำระหนี้สินพร้อมกัน

TAS 32: ข้อ 42.2

TAS 32: ข้อ 44

ความแตกต่างระหว่างการ หักกลบรายการ กับ การตัดบัญชี

การหักกลบ

ไม่ทำให้กิจการต้องรับรู้กำไร หรือขาดทุน

การตัดบัญชี

ตัดบัญชีเครื่องมือทางการเงินออกจากงบแสดงฐานะการเงิน
-- > กิจการต้องรับรู้กำไร/ขาดทุน

การเปรียบเทียบหลักบัญชีที่สำคัญที่ใช้ในปัจจุบัน กับ TAS 32

หลักบัญชีที่
สำคัญ

การปฏิบัติในปัจจุบัน

TAS 32

มุมมองต่าง

การแยกหนี้สิน
ทางการเงิน
กับส่วนของ
เจ้าของ

ยังไม่มีหลักการและ
ตัวอย่างที่ชัดเจน

หลักการชัดเจนใน TAS 32

การจัดประเภทและแสดง
รายการเครื่องมือทางการเงิน
แบบผสม
eg. หุ้นกู้แปลงสภาพ

B/S: หนี้สิน หรือ ตราสารทุน
P/L: ดอกเบี้ยจ่าย / เงินปันผล
อัตราส่วนทางการเงิน อาจ
เปลี่ยน

หักกลบลบหนี้

ยังไม่มีหลักการและ
ตัวอย่างที่ชัดเจน

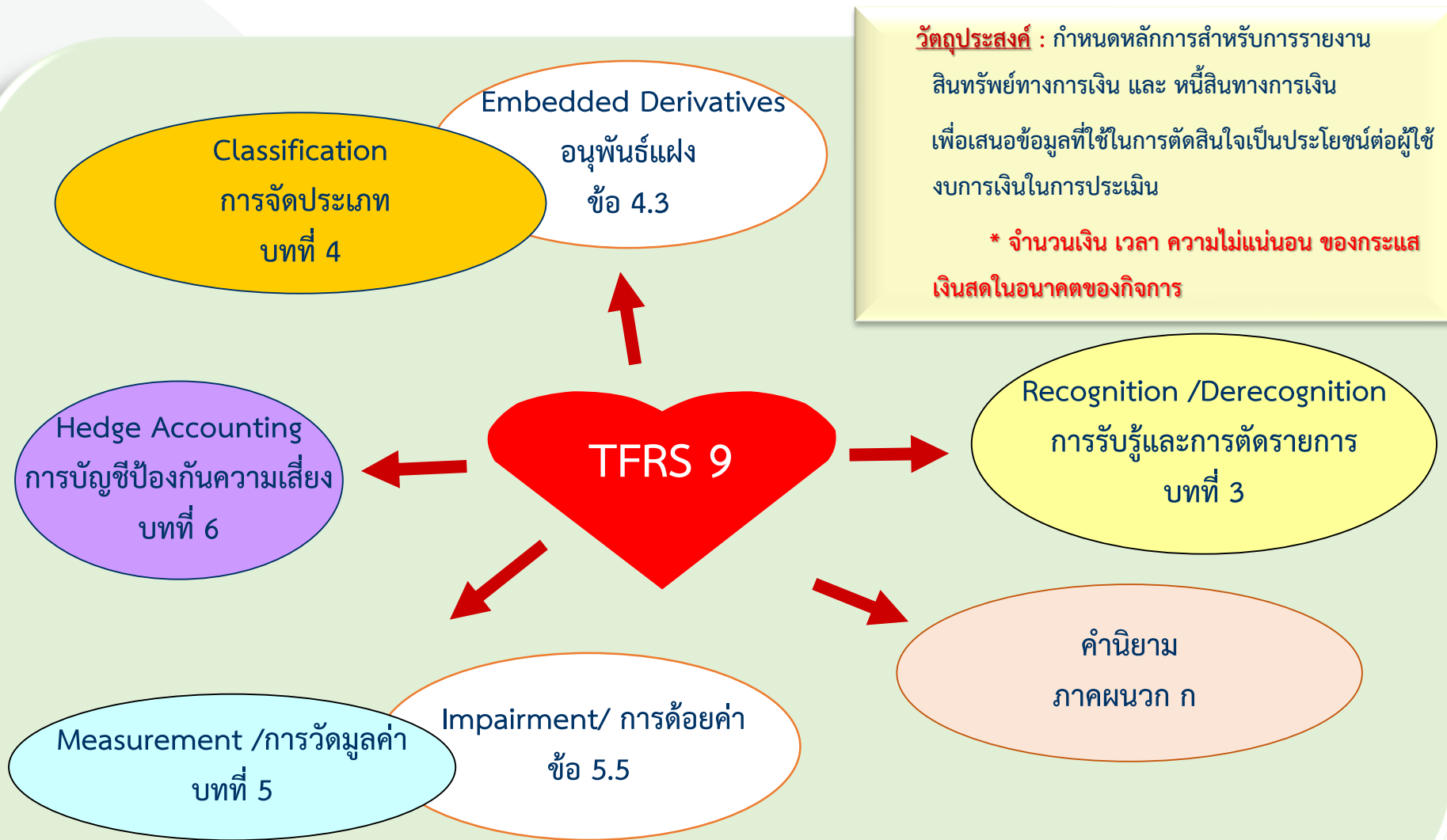
กำหนดเงื่อนไข ที่สามารถหัก
กลบลบระหว่างสินทรัพย์ทาง
การเงิน และ หนี้สินทางการเงิน
ได้ เมื่อ

- มีสิทธิบังคับใช้ตามกฎหมาย
- ตั้งใจที่จะชำระด้วยจำนวน
เงินสด หรือ ตั้งใจที่จะรับ
สินทรัพย์ และชำระหนี้สิน
พร้อมกัน

B/S: สินทรัพย์ หรือ สินทางการเงิน
เงินเปลี่ยนแปลง

อัตราส่วนทางการเงิน อาจ
เปลี่ยน

หลักการ TFRS 9 : เครื่องมือทางการเงิน

การเลือกบันทึกบัญชี ณ Trade Date / Settlement Date

การซื้อหรือการขายสินทรัพย์ทางการเงินตามวิธีปกติ ต้องรับรู้รายการหรือตัดรายการ โดยใช้การบัญชีวันซื้อขาย หรือ การบัญชีวันชำระตามความเหมาะสม TFRS 9 ข้อ 3.

Trade Date

วันที่กิจการ**มีข้อผูกมัด**ที่จะซื้อหรือขายสินทรัพย์

วิธีการบัญชี ณ วันที่ทำรายการจะเกี่ยวข้องกับ

- (1) การรับรู้สินทรัพย์ที่จะได้รับและหนี้สินที่จะต้องจ่าย**ในวันที่ทำรายการ**
- (2) การตัดรายการสินทรัพย์ที่ถูกขาย รับรู้กำไรหรือขาดทุนใดๆ จากการขาย และรับรู้ลูกหนี้จากการจ่ายชำระจากผู้ซื้อ**ในวันที่ทำรายการ**

Settlement Date

วันที่สินทรัพย์**ถูกส่งมอบ**แก่หรือส่งมอบโดยกิจการ

วิธีการบัญชี ณ วันที่มีการจ่ายชำระจะเกี่ยวข้องกับ

- (1) การรับรู้สินทรัพย์ในวันที่กิจการได้รับสินทรัพย์
- (2) การตัดรายการสินทรัพย์และรับรู้กำไรหรือขาดทุนใดๆ จากการขาย ในวันที่กิจการได้ส่งมอบสินทรัพย์

ผลแตกต่างที่เกิดขึ้น

ยอดสินทรัพย์ทางการเงิน หรือ หนี้สินทางการเงินของ Banks 2 แห่ง ที่เลือกบันทึกบัญชีด้วยวันที่เกิดรายการต่างกัน --- ยอดคงค้างไม่เท่ากัน -- > อัตราส่วนต่างกัน

TFRS 9 บทที่ 3 ข้อ 3.1

การรับรู้รายการในบัญชี (Recognition)

วันแรกที่เกิดรายการ: กิจการจะรับรู้ สินทรัพย์ทางการเงิน /หนี้สินทางการเงิน ในงบแสดงฐานะการเงิน

- เมื่อเข้าไปเป็นฝ่ายหนึ่งของคู่สัญญาของสินทรัพย์ทางการเงิน และหนี้สินทางการเงินนั้น
- รับรู้อนุพันธ์ เมื่อเข้าเป็นคู่สัญญา

เมื่อกิจการรับรู้ สินทรัพย์ทางการเงิน เป็นครั้งแรก

TFRS 9 ข้อ 3.1.1 กิจการต้อง

- จัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงิน ตาม
ข้อ 4.1.1 - 4.1.5 และ
- วัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงินตาม
ข้อ 5.1.1 – 5.1.3

เมื่อกิจการรับรู้ หนี้สินทางการเงิน เป็นครั้งแรก

TFRS 9 ข้อ 3.1.1 กิจการต้อง

- จัดประเภทหนี้สินทางการเงิน ตาม
ข้อ 4.2.1 - 4.2.2 และ
- วัดมูลค่าหนี้สินทางการเงินตาม ข้อ 5.1.1

TFRS 9 บทที่ 3 ข้อ 3.2

การตัดรายการออกจากบัญชี (Derecognition)

- * การทำธุรกรรมยืมหรือให้ยืมหลักทรัพย์และการขายชอร์ต
- * การทำธุรกรรมการซื้อคืนหลักทรัพย์
- * การแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitisation)
- * การซื้อคืนตราสารหนี้ที่กิจการออกก่อนกำหนด

การตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินออกจากบัญชี (Derecognition)

การตัดรายการ หนี้สินทางการเงิน ออกจากบัญชี

หนี้สินทางการเงินนั้น สิ้นสุดลง เช่น ปฏิบัติตามหรือยกเลิกภาระผูกพัน

ใช่

ตัดรายการหนี้สินออกจากบัญชี

ไม่ใช่

มีการแลกเปลี่ยนหนี้สิน โดย หนี้สินใหม่มีเงื่อนไขข้อตกลง
ที่แตกต่างจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญ

ใช่

ตัดรายการหนี้สินเดิม
ออกจากบัญชี
และรับรู้หนี้สินใหม่

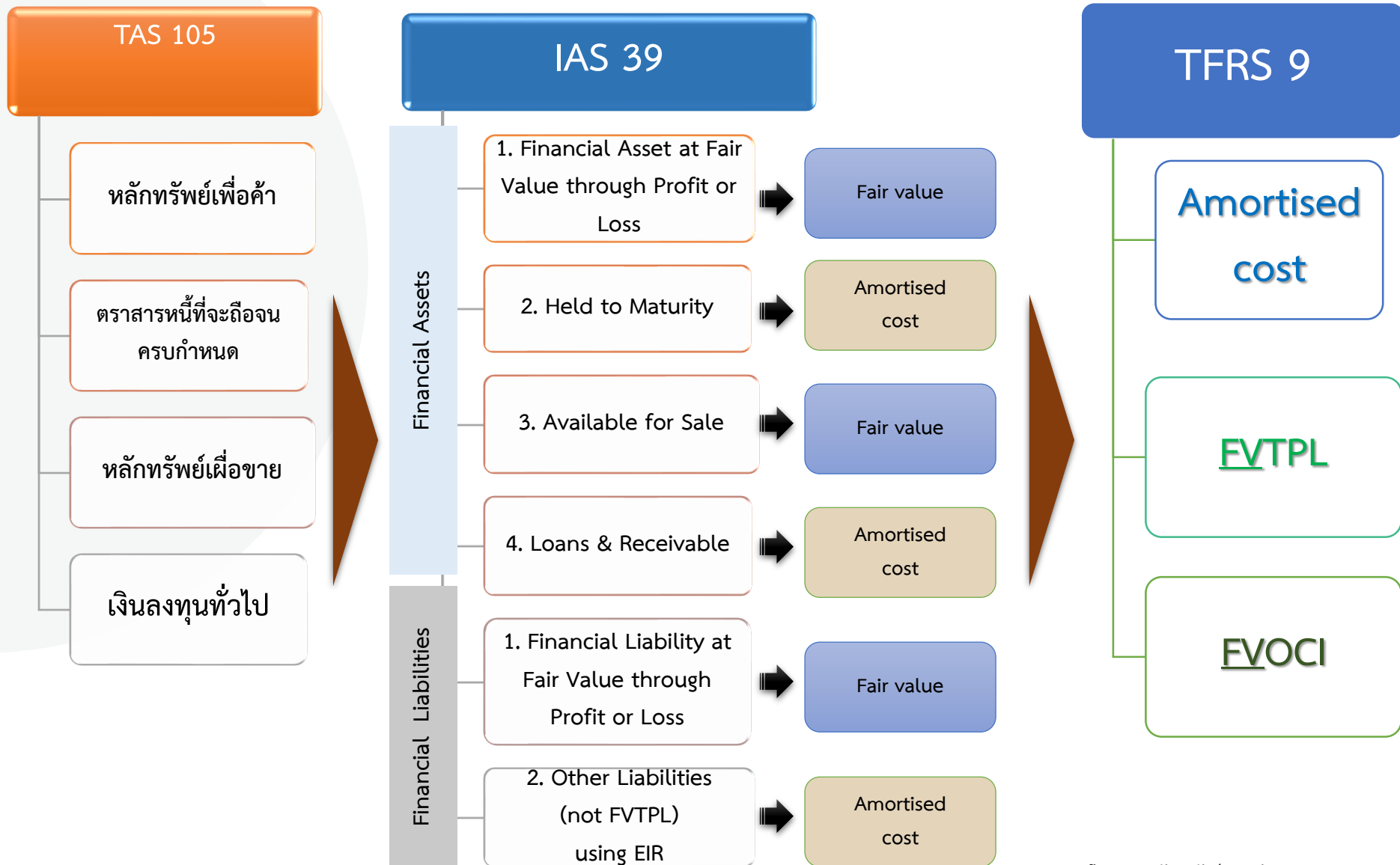
ไม่ใช่

รับรู้หนี้สินในบัญชีต่อไป

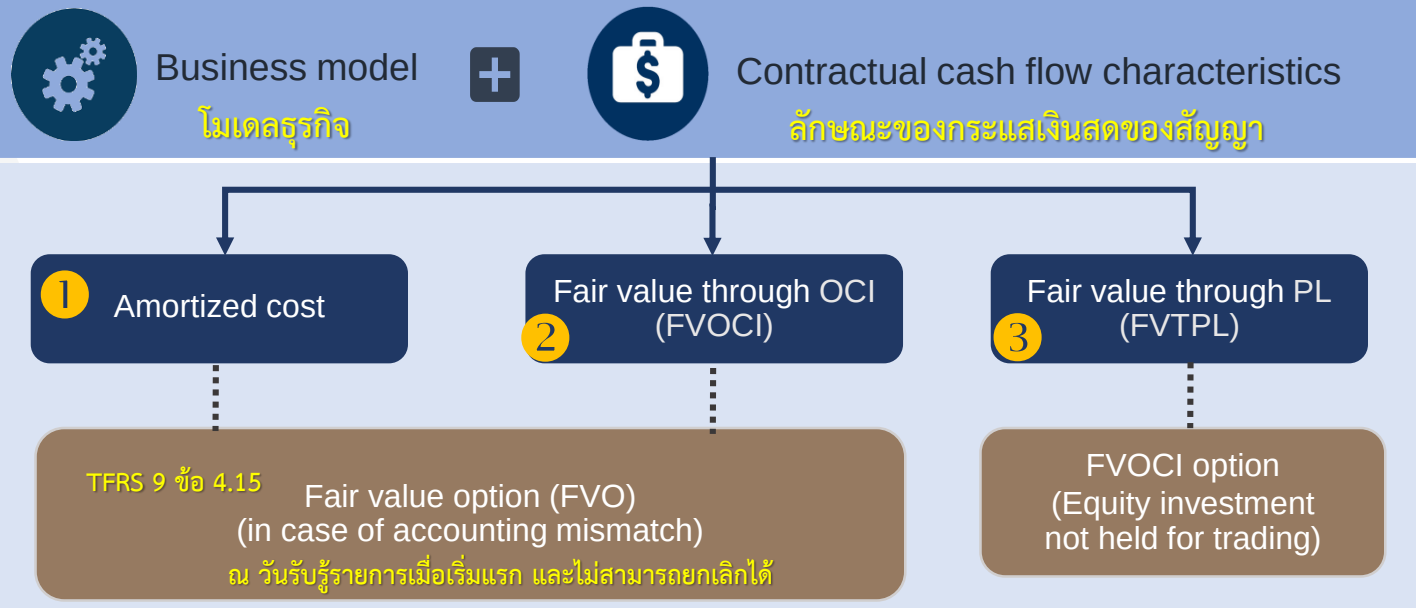

ผลต่างรับรู้ในงบกำไรขาดทุน

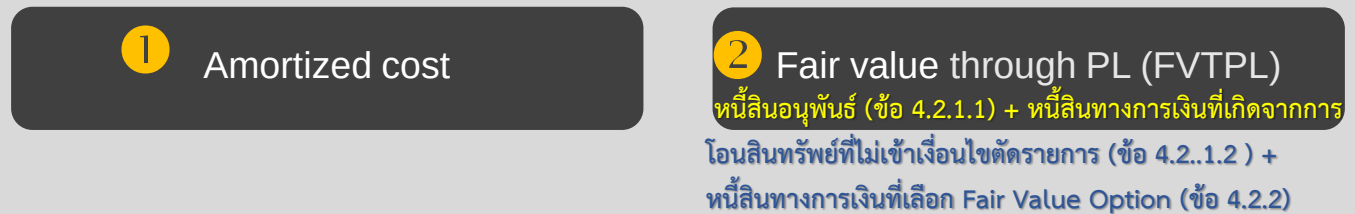
TFRS 9 ข้อ 3.3

TFRS 9 ข้อ 4.1

สินทรัพย์
ทางการเงิน

TFRS 9 ข้อ 4.2

หนี้สิน
ทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงิน ที่ใช้วิธี ต้นทุนตัดจำหน่าย

สินทรัพย์ทางการเงินที่ใช้วิธี **ราคาทุนตัดจำหน่าย** ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข **ทั้ง 2 ข้อ** ต่อไปนี้

1. Business Model Test

มี Business model ที่กิจการใช้ในการบริหาร
สินทรัพย์ทางการเงินโดย**มีวัตถุประสงค์ที่ถือไว้
เพื่อรับกระแสเงินสดจากสินทรัพย์ทางการเงินนั้น**
(“Business model whose objective is to hold
instruments to collect contractual cash flow”)

- Not an instrument-by-instrument approach
(could be determined at portfolio level)

TFRS 9 ข้อ 4.1.2.1

TFRS 9 ข้อ ข4.1.1 – ข4.1.2

2. Characteristics Test

SPPI
Test

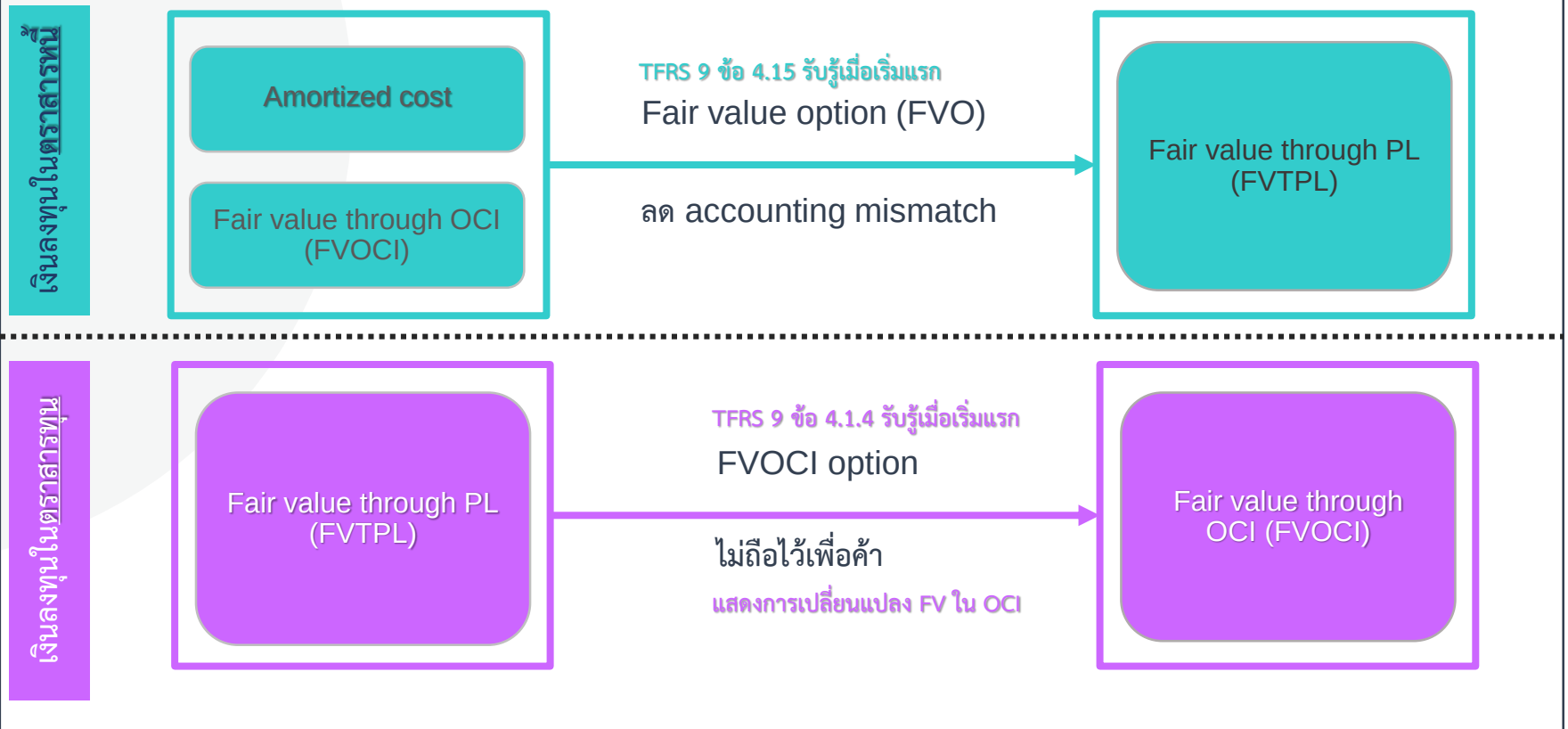
ลักษณะของกระแสเงินสด จะเป็นการ**รับเงินต้น
และดอกเบี้ย**ที่คำนวณจากเงินต้นคงเหลือ
“Cash flows that are **solely payments of
principal and interest** on the principal
outstanding”

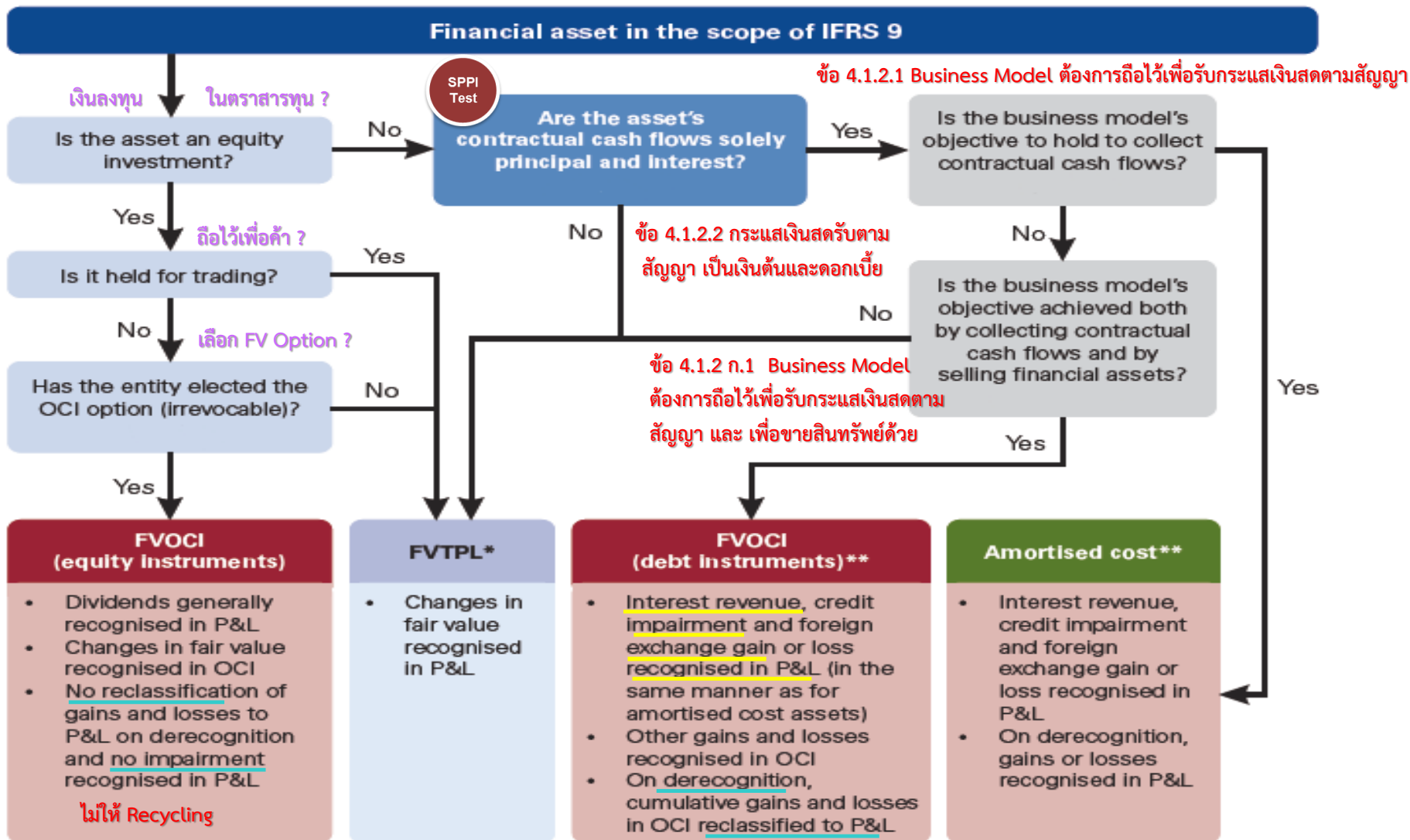
- Interest is consideration for the time value of money and the credit risk
- Not have the characteristics of interest e.g.
option, forward, and swap contracts

TFRS 9 ข้อ 4.1.2.2 และ ข4.1.7

Options สำหรับการจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงิน

ณ วันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก กิจการสามารถเลือกจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงินได้ดังนี้

* Certain credit exposures can also be designated as at FVTPL if a credit derivative that is measured at FVTPL is used to manage the credit risk of all, or a part, of the exposure.

** Subject to an entity's irrevocable option to designate such a financial asset as at FVTPL on initial recognition if, and only if, such designation eliminates or significantly reduces a measurement or recognition inconsistency.

TFRS 9 ข้อ 4.2

หนี้สิน
ทางการเงิน

① Amortized cost

② Fair value through PL (FVTPL)
หนี้สินอนุพันธ์ (ข้อ 4.2.1.1) + หนี้สินทางการเงินที่เกิดจากการ
โอนสินทรัพย์ที่ไม่เข้าเงื่อนไขตัดรายการ (ข้อ 4.2.1.2) + หนี้สิน
ทางการเงินที่เลือก Fair Value Option (ข้อ 4.2.2)

หนี้สินทางการเงินวัดด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน
ที่เข้าเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง (คำนิยาม : ภาคผนวก)

- *Held for trading* includes all *derivatives* unless a hedging instrument.

- *Fair value option* on initial recognition ณ วันที่รับรู้เริ่มแรก กิจการเลือกที่จะวัดหนี้สินทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน เมื่อเข้าเงื่อนไขที่กำหนดใน TFRS 9 ข้อ 4.2.2

หนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

TFRS 9 ข้อ 4.2.2

ณ วันรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก : กิจการอาจเลือก (ไม่สามารถยกเลิกได้) ให้หนี้สินทางการเงิน วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน – ส่งผลให้ข้อมูลเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากขึ้น เนื่องจาก

ช่วยขจัด/ลดความไม่สอดคล้องในการวัดมูลค่า/ การรับรู้รายการ อย่างมีนัยสำคัญ
“an accounting mismatch” ข้อ 4.2.2.1

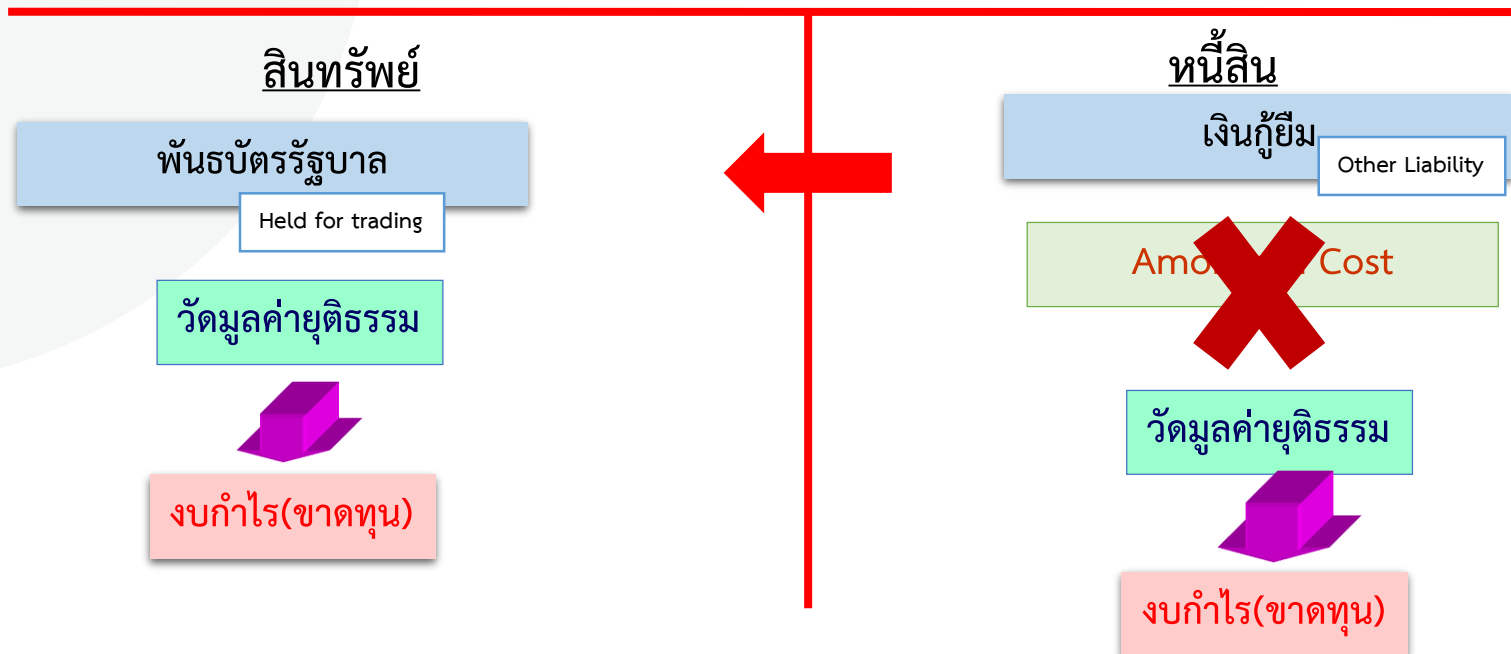
หรือ

กลุ่มของหนี้สินทางการเงิน หรือ สินทรัพย์ทางการเงิน และหนี้สินทางการเงินที่การบริหารและประเมินผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์ มูลค่ายุติธรรม -- > สอดคล้องกับกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง หรือกลยุทธ์การลงทุนที่จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร -- > ข้อมูลดังกล่าวได้นำเสนอเป็นการภายในต่อผู้บริหารสำคัญของกิจการ (คณะกรรมการ / ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร) ข้อ 4.2.2.2

On balance sheet hedging การ Match position ของรายการสินทรัพย์และหนี้สินที่อย่างบ
แสดงฐานะการเงิน เช่น เงินให้สินเชื่อสกุลดอลลาร์ กับ เงินกู้ยืมในสกุลดอลลาร์

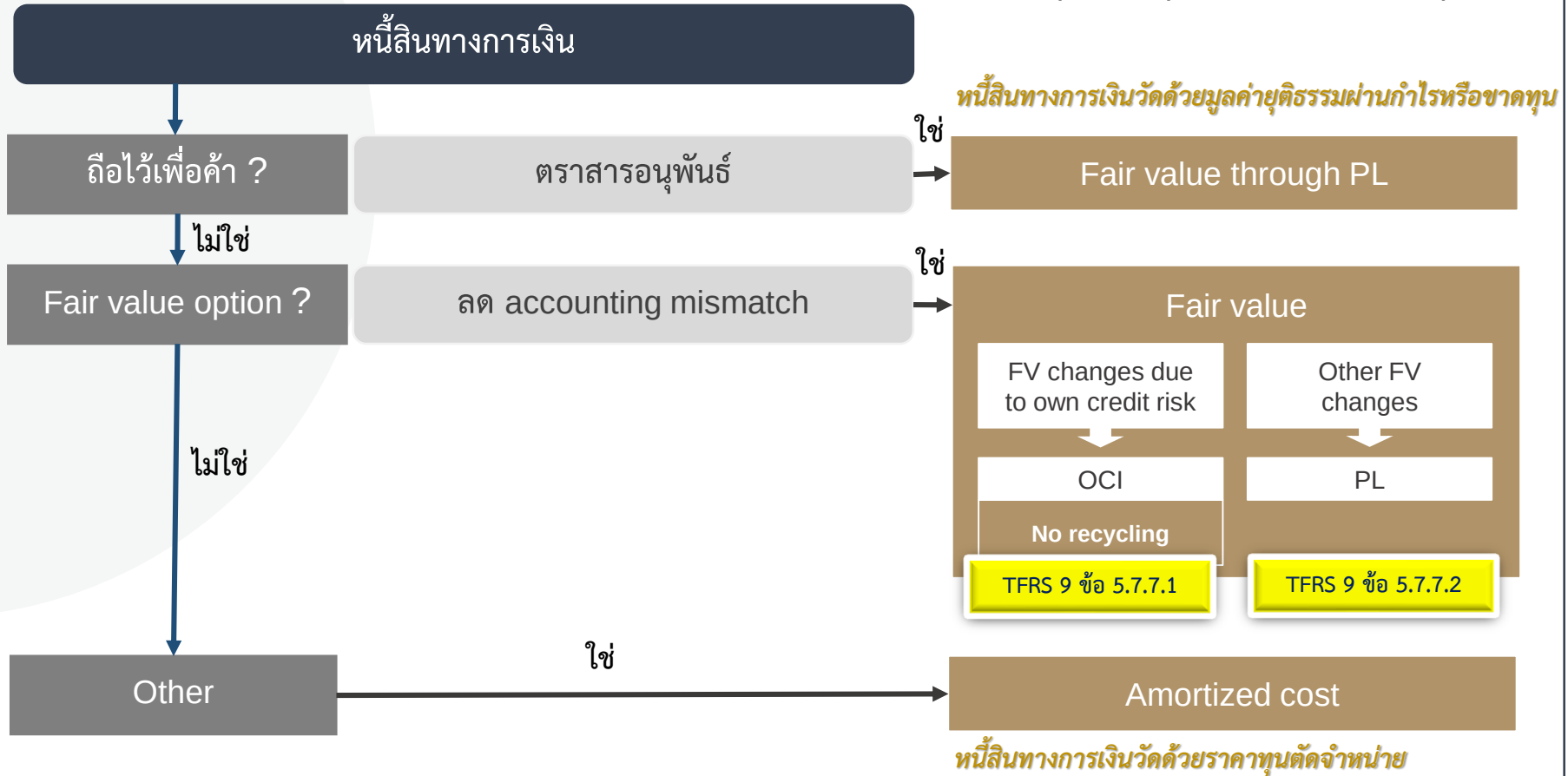

Hedging with Derivatives เช่น การป้องกันความเสี่ยงด้วยสัญญาล่วงหน้าที่มีต้นทุนต่ำ

รับรู้เมื่อเริ่มแรก (Initial recognition) ด้วยมูลค่ายุติธรรมตาม TFRS 13

การวัดมูลค่าภายหลัง
(Subsequent measurement)

TFRS 9 ข้อ 4.4.1

สินทรัพย์
ทางการเงิน

กิจการเปลี่ยนแปลงการจัดประเภทได้ก็ต่อเมื่อ **เปลี่ยนแปลง Business Model**

Management

มีการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกและภายใน
ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของกิจการ

แสดงต่อบุคคลภายนอก

เปลี่ยนแปลง business model

เปลี่ยนแปลงการจัดประเภท
สินทรัพย์ทางการเงิน

TFRS 9 ข้อ 4.4.2

หนี้สิน
ทางการเงิน

ไม่อนุญาตให้เปลี่ยนแปลงการจัดประเภท

ราคาทุนตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงิน (Amortized cost)

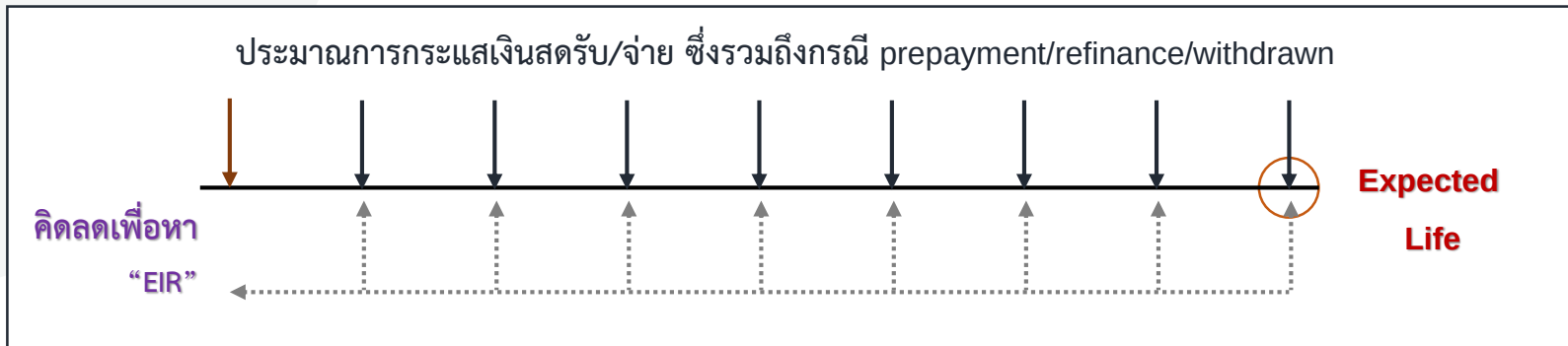
ราคาทุนตัดจำหน่าย

มูลค่ายุติธรรมที่รับรู้เมื่อเริ่มแรก หักด้วยการจ่ายชำระคืนเงินต้น บวกหรือหักค่าตัดจำหน่ายสะสม โดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective interest rate: EIR)

วิธี EIR

วิธีที่ใช้คำนวณราคาทุนตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ทางการเงิน หรือหนี้สินทางการเงิน และมีการปันส่วน และ รับรู้รายได้/ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยในกำไรหรือขาดทุน ตลอดช่วงระยะเวลาที่เกี่ยวข้อง

EIR = อัตราที่ใช้คิดลดประมาณการกระแสเงินสดรับ/จ่ายในอนาคตลอดอายุที่คาดไว้ (expected life) ของสินทรัพย์/หนี้สินทางการเงิน
เท่ากับ มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ทางการเงิน หรือ ราคาทุนตัดจำหน่ายของหนี้สินทางการเงิน

TFRS 9 ภาคผนวก ก คำนิยาม / ข้อ ข5.4.1 – ข5.4.4

ราคาทุนตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงิน (Amortized cost)

หลักการการคำนวณ EIR :

- * ประมาณกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับ - > พิจารณาเงื่อนไขของสัญญา + ค่าธรรมเนียม และ ต้นทุนในการรับจ่ายทั้งหมด
- * อายุที่คาดไว้ (expected life) -- > มีฐานข้อมูลในการประมาณอายุที่คาดไว้

ค่าธรรมเนียม

- ✚ ให้กิจการระบุค่าธรรมเนียมที่เป็นองค์ประกอบของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของเครื่องมือทางการเงิน
- ✚ ค่าธรรมเนียมที่เป็นองค์ประกอบของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง เช่น
 - ค่าธรรมเนียมในการทำรายการ จากการก่อให้เกิดหรือการได้มาซึ่งสินทรัพย์ทางการเงิน
 - ค่าธรรมเนียมที่กิจการได้รับจากการให้สินเชื่อ
 - ค่าธรรมเนียมที่กิจการจ่ายไปสำหรับการออกหนี้สินทางการเงิน

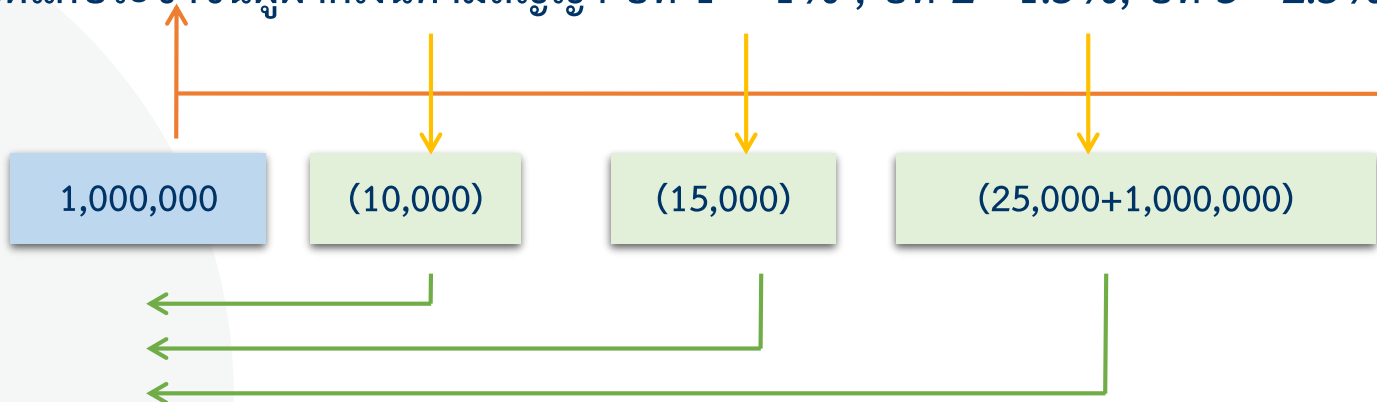
ผลแตกต่างที่เกิดขึ้น

เดิม : Banks / SFIs บันทึก รับรู้รายได้จากค่าธรรมเนียมรับ และ รายจ่ายจากค่าธรรมเนียมจ่ายต่างๆ เข้างบกำไรขาดทุน

IFRS 9 : Banks / SFIs นำค่าธรรมเนียมรับ หรือจ่าย มาคำนวณ EIR ทอยรับรู้เข้างบกำไรขาดทุน

ตัวอย่าง สถาบันการเงินรับฝากเงินจากประชาชน 1,000,000 บาท อายุ 3 ปี อัตราผลตอบแทน

ที่จะให้แก่ประชาชนผู้ฝากเงินตามสัญญา ปีที่ 1 = 1% , ปีที่ 2= 1.5%, ปีที่ 3= 2.5%

$$1,000,000 = \frac{(1,000,000 \times 1\%)}{(1+IRR)^1} + \frac{(1,000,000 \times 1.5\%)}{(1+IRR)^2} + \frac{(1,000,000 \times 2.5\% + 1,000,000)}{(1+IRR)^3}$$

$$1,000,000 = \frac{10,000}{(1+IRR)^1} + \frac{15,000}{(1+IRR)^2} + \frac{(25,000 + 1,000,000)}{(1+IRR)^3}$$

$$IRR = 1.658\%$$

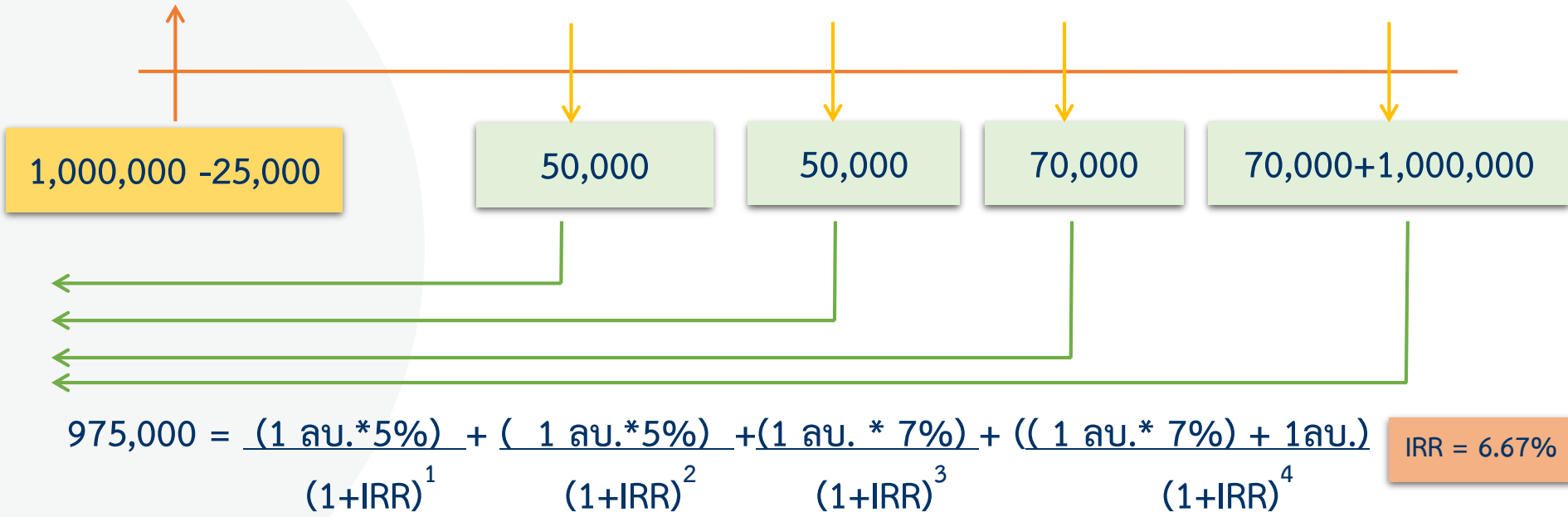
ปีที่	Amortized Cost ต้นปี (a)	ผลตอบแทนจ่าย (b)=(a)*1.658% คิดตาม EIR	เงินสดจ่ายจริงในแต่ละ งวด (c) คิดตามอัตราในสัญญา	ยอดตัดจำหน่าย(d)=(b)- (c)	ยอดคงค้าง (e)=(a)+(d)
1	1,000,000	16,585	10,000	+6,585	1,006,585
2	1,006,585	16,694	15,000	+1,694	1,008,278
3	1,008,278	16,722	1,025,000	(1,008,278)	-

ตัวอย่าง สถาบันการเงิน รับฝากเงินจากประชาชน 1,000,000 บาท อายุ 3 ปี อัตราผลตอบแทนที่จะให้แก่

ประชาชนผู้ฝากเงินตามสัญญา ปีที่ 1 = 1% , ปีที่ 2= 1.5%, ปีที่ 3= 2.5%

ปีที่	รายการ	เดบิต	เครดิต
0	Dr. เงินสด / เงินฝากธนาคาร Cr. เงินฝากจากประชาชน	1,000,000	1,000,000
1	Dr. ดอกเบี้ยจ่าย Cr. เงินสด บัญชีปรับปรุงเงินฝากจากประชาชน	16,585	10,000 6,585
2	Dr. ดอกเบี้ยจ่าย Cr. เงินสด บัญชีปรับปรุงเงินฝากจากประชาชน	16,694	15,000 1,694
3	Dr. ดอกเบี้ยจ่าย เงินฝากจากประชาชน บัญชีปรับปรุงเงินฝากจากประชาชน Cr. เงินสด	16,722 1,000,000 8,278	1,025,000

ตัวอย่าง กิจการ ABC ปลอยสินเชื่อแก่ลูกหนี้ XYZ จำนวน 1,000,000 บาท ABC ได้รับ front-end fee 25,000 บาท (นั่นคือ XYZ มี transaction cost 25,000 บาท) อายุ 4 ปี อัตราดอกเบี้ย (Coupon Rate) ปีที่ 1-2 = 5% , ปีที่ 3-4 = 7%

ปีที่	Amortised Cost ต้นปี (a)	ดอกเบี้ยรับ (b)=(a)* 6.67%	เงินสดรับจริงในแต่ละงวด (C)	ปรับยอดตราสารหนี้ (d)=(b)-(c)	ยอดคงค้าง (e)=(a)+(d)
1	975,000	65,014	50,000	15,014	990,014
2	990,014	66,015	50,000	16,015	1,006,029
3	1,006,029	67,083	70,000	- 2,917	1,003,112
4	1,003,112	66,888	70,000 +1,000,000	- 3,112	-

ปี	กิจการ ABC	ลูกหนี้ XYZ
0	Dr. เงินให้สินเชื่อ XYZ 1,000,000 Cr. เงินสด / เงินฝากธนาคาร 975,000 Loan Adjustment XYZ 25,000	Dr. เงินสด / เงินฝากธนาคาร 975,000 Liability Adjustment ABC 25,000 Cr. เจ้าหนี้เงินกู้ ABC 1,000,000
1	Dr. เงินสด 50,000 Loan Adjustment XYZ 15,014 Cr. ดอกเบี้ยรับ 65,014	Dr. ดอกเบี้ยจ่าย 65,014 Cr. เงินสด 50,000 Liability Adjustment ABC 15,014
2	Dr. เงินสด 50,000 Loan Adjustment XYZ 16,015 Cr. ดอกเบี้ยรับ 66,015	Dr. ดอกเบี้ยจ่าย 66,015 Cr. เงินสด 50,000 Liability Adjustment ABC 16,015
3	Dr. เงินสด 70,000 Cr. Loan Adjustment XYZ 2,917 ดอกเบี้ยรับ 67,083	Dr. ดอกเบี้ยจ่าย 67,083 Liability Adjustment ABC 2,917 Cr.เงินสด 70,000
4	Dr. เงินสด 70,000 Cr. Loan Adjustment XYZ 3,112 ดอกเบี้ยรับ 66,888	Dr. ดอกเบี้ยจ่าย 66,888 Liability Adjustment ABC 3,112 Cr.เงินสด 70,000
	Dr. เงินสด / เงินฝากธนาคาร 1,000,000 Cr. Loan Adjustment XYZ 25,000 เงินให้สินเชื่อ XYZ 975,000	Dr. Liability Adjustment ABC 25,000 เจ้าหนี้เงินกู้ ABC 975,000 Cr. เงินสด / เงินฝากธนาคาร 1,000,000

แนวทางช่วยให้กิจการเตรียมความพร้อมในการถือปฏิบัติตาม TFRS 9 เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การคำนวณ EIR

1 ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ รับรู้
อย่างง่ายตามวิธีเส้นตรง
ตลอดอายุที่คาดไว้
(Expected Life)

การรับรู้รายได้ดอกเบี้ยที่คำนวณตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR)

1

ค่าธรรมเนียมรับ/จ่ายที่ถือเป็นองค์ประกอบของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Origination fee/cost) กิจการสามารถรับรู้เป็นรายได้ดอกเบี้ย โดยคำนวณจากการตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงตามอายุที่คาดไว้ของเงินให้สินเชื่อได้หรือไม่ หากไม่มีผลต่างอย่างมีนัยสำคัญจากวิธี EIR

เนื่องจากไม่มีผลต่างอย่างมีนัยสำคัญ จึงถือเสมือนว่ากิจการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยดังกล่าวด้วยวิธี EIR ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกัน เมื่อนำ EIR ไปคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ECL) ยอดสินเชื่อที่ใช้ในการคำนวณต้องไม่สุทธิด้วยค่าธรรมเนียมการรับรู้ เช่น Deferred front end fee เนื่องจาก EIR ดังกล่าวไม่รวมค่าธรรมเนียมรับ/จ่าย อย่างไรก็ตามกิจการมีหน้าที่ในการจัดทำเอกสารหลักฐานพิสูจน์ ความมีสาระสำคัญ ตัวอย่างเช่น การจัดทำในลักษณะของ Sensitivity เป็นต้น

2

EIR ปรับได้ตาม Reference
rate (เช่น MLR) หรือ
Expected Cashflow ที่
เปลี่ยนสำหรับลูกหนี้ปกติ

2

การรับรู้รายได้ดอกเบี้ยในกรณีกระแสเงินสดมีการเปลี่ยนแปลง จากที่ประมาณการไว้

กิจการสามารถรับรู้รายได้ดอกเบี้ยตาม EIR ที่คำนวณขึ้นใหม่จากประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่ได้ปรับปรุงแล้ว (Current EIR) ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสัญญาเพื่อ รักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกหนี้ เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยตามภาวะตลาด หรือสถานะลูกหนี้ โดยไม่ได้เกิดจากความเสียหายของลูกหนี้เพิ่มขึ้นหรือไม่

เนื่องจากไม่มีประเด็นในเรื่องความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นของลูกหนี้ ประกอบกับ EIR เดิมจะไม่สะท้อน ประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตอีกต่อไปจากการลดอัตราดอกเบี้ย กิจการจึงอาจเลือก รับรู้รายได้ดอกเบี้ยตาม EIR ที่คำนวณขึ้นใหม่ จากประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่ได้ปรับปรุงแล้ว ทั้งนี้ กิจการต้องให้ความสำคัญกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงกระแสเงินสดจากที่ประมาณไว้ที่อาจมีต่อการจัดชั้นหนี้ (Staging) และผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ECL)

อนุพันธ์ : มีลักษณะทั้ง 3 ข้อต่อไปนี้

- มูลค่าของเครื่องมือทางการเงินเปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรที่ระบุไว้
- ไม่มีการจ่ายเงินลงทุนสุทธิเมื่อเริ่มแรก หรือจ่ายเงินด้วยจำนวนเพียงเล็กน้อย
- การรับหรือจ่ายเงิน จะกระทำในอนาคต

อนุพันธ์ แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท

1. **ถือไว้เพื่อค้า** - สินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินที่แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรมซึ่งการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุน
2. **อนุพันธ์เพื่อการป้องกันความเสี่ยง** - ถือปฏิบัติตามข้อกำหนดของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง

ตัวอย่างอนุพันธ์ : Forward, Future, Swap, Option

กรณีมูลค่ายุติธรรมสูงขึ้น (กำไร)

Dr. สัญญาอนุพันธ์ - สินทรัพย์ทางการเงิน XX

Cr. กำไรจากสัญญาอนุพันธ์ XX

กรณีมูลค่ายุติธรรมลดลง (ขาดทุน)

Dr. ขาดทุนจากสัญญาอนุพันธ์ XX

Cr. สัญญาอนุพันธ์ - หนี้สินทางการเงิน XX

การบันทึกบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์ถือไว้เพื่อค้า

ธพ. ABC ทำสัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (FX Forward) จำนวน 100 ดอลลาร์สหรัฐฯ ในวันที่ 1 ต.ค. x1 ครบกำหนดชำระวันที่ 31 มี.ค. x2

วันที่	1 ต.ค. x1	31 ธ.ค. x1	31 มี.ค. x2
Spot rate	35.0000	35.5000	36.0000
Forward rate	35.0736	35.5329	36.0000
Fair Value	0	45.9282	92.6382

$$\begin{aligned} &= 100 * (35.5329 - 35.0736) \\ &= 45.9282 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &= 100 * (36.00 - 35.0736) \\ &= 92.6382 \end{aligned}$$

การบันทึกบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์ถือไว้เพื่อค้า

วันที่ 1 ต.ค. x1

บันทึก Memo มูลค่าตามสัญญา 3,507.36 [= 100 x 35.0736]
เพื่อเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันทำสัญญา วันสิ้นงวดการบัญชี วันส่งมอบ

วันที่	1 ต.ค. x1	31 ธ.ค. x1	31 มี.ค. x2
Spot rate	35.0000	35.5000	36.0000
Forward rate	35.0736	35.5329	36.0000
Fair Value	0	45.93	92.64

งบแสดงฐานะทางการเงิน

วันที่ 1 ต.ค. x1

สินทรัพย์

ส่วนของผู้ถือหุ้น

-

-

การบันทึกบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์ถือไว้เพื่อค้า

วันที่ 31 ธ.ค. x1

Dr. สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ - FX Forward

45.93

Cr. กำไรขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์ - FX Forward

45.93

วันทำสัญญา วันสิ้นสุดการบัญชี วันส่งมอบ

วันที่	1 ต.ค. x1	31 ธ.ค. x1	31 มี.ค. x2
Spot rate	35.0000	35.5000	36.0000
Forward rate	35.0736	35.5329	36.0000
Fair Value	0	45.93	92.64

$$= 100 * (35.5329 - 35.0736)$$

งบแสดงฐานะทางการเงิน

วันที่ 31 ธ.ค. x1

สินทรัพย์

ส่วนของเจ้าของ

สินทรัพย์ตราสาร

กำไรสะสม :

อนุพันธ์ 45.93

กำไรขาดทุนจาก

ตราสารอนุพันธ์ 45.93

$$= 100 * (36.00 - 35.0736)$$

การบันทึกบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์ถือไว้เพื่อค้า

วันที่ 31 มี.ค. x2

Dr. เงินตราต่างประเทศ – ดอลลาร์สหรัฐ 3,600.00

Cr. กำไรขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์ – FX Forward 46.71

สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ – FX Forward 45.93

เงินสด – บาท 3,507.36

วันทำสัญญา วันสิ้นสุดการบัญชี **วันส่งมอบ**

วันที่	1 ต.ค. x1	31 ธ.ค. x1	31 มี.ค. x2
Spot rate	35.0000	35.5000	36.0000
Forward rate	35.0736	35.5329	36.0000
Fair Value	0	45.93	92.64

$$= 92.64 - 45.93 = 46.71$$

งบแสดงฐานะทางการเงิน

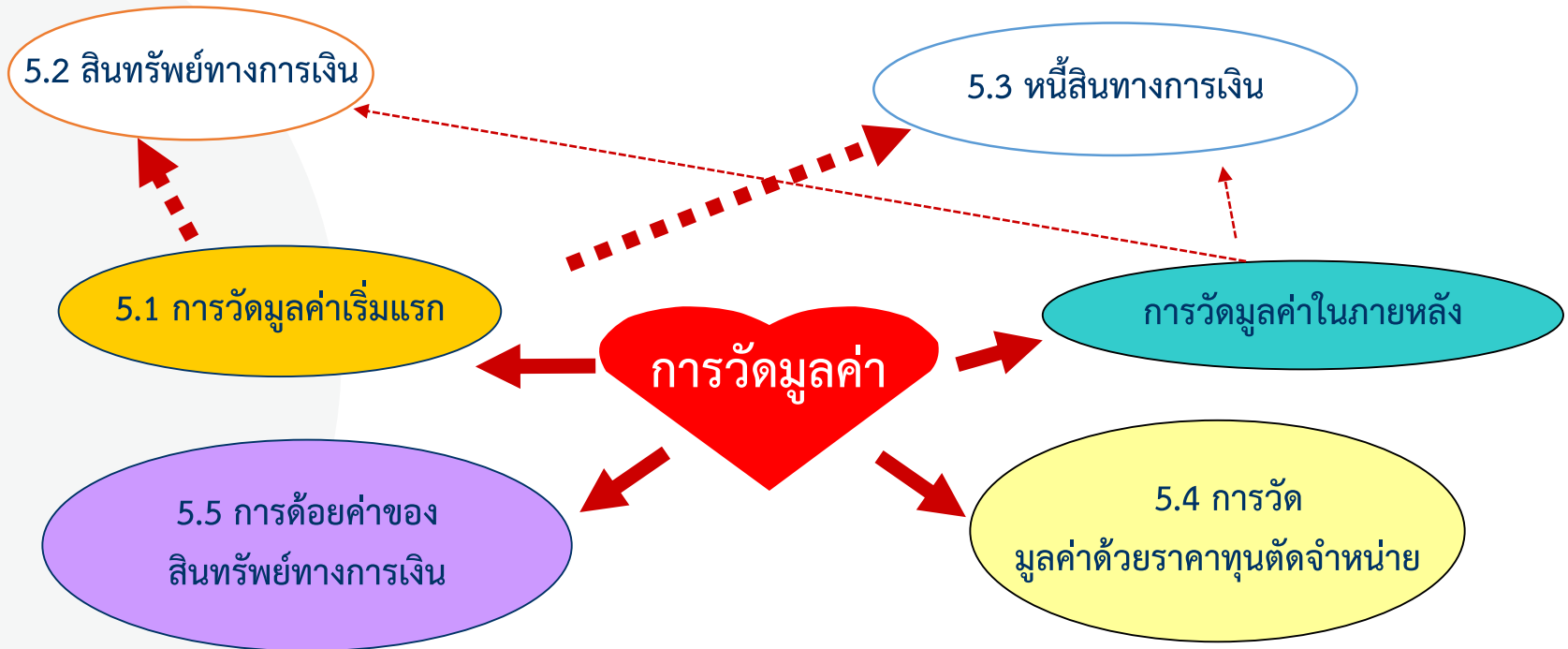
วันที่ 31 มี.ค. x2

สินทรัพย์

เงินสดและ
เงินตราต่างประเทศ
92.64

ส่วนของผู้ถือหุ้น

กำไรสะสม :
กำไรสะสมต้นงวด 45.93
กำไรขาดทุนจาก
ตราสารอนุพันธ์ 46.71

- การวัดมูลค่าเริ่มแรก
- การวัดมูลค่าภายหลัง
 - สินทรัพย์ทางการเงิน / หนี้สินทางการเงิน / ตราสารอนุพันธ์
- การด้อยค่าของเครื่องมือการเงิน

การวัดมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน (Measurement)

รับรู้เมื่อเริ่มแรก (Initial recognition)	มูลค่ายุติธรรม (Fair value) ตาม TFRS 13			
	ต้นทุนการทำรายการ	ต้นทุนการทำรายการ	ต้นทุนการทำรายการ	ต้นทุนการทำรายการ
การวัดมูลค่าภายหลัง (Subsequent measurement)	Amortized cost	FVOCI (Debt instruments)	FVTPL	FVOCI (Equity instruments)
งบแสดงฐานะการเงิน	Amortized cost	Fair Value	Fair Value	Fair Value
กำไรขาดทุน (P&L)	EIR/ ค่าเพื่อการด้อยค่า/ ผลต่างอัตราแลกเปลี่ยน	EIR/ ค่าเพื่อการด้อยค่า/ ผลต่างอัตราแลกเปลี่ยน	กำไรขาดทุนจากการ เปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม	เงินปันผล TFRS 9 ข้อ 5.7.6
กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น (OCI)	--	กำไรขาดทุนจากการ เปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม	--	กำไรขาดทุนจากการ เปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม
Recycling	--	Recycling TFRS 9 ข้อ 5.7.10	--	No Recycling

คำนิยาม

ราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์ หรือจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติ ระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า (exit price)

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับความสำคัญ

Level 1

- ราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่อง สำหรับสินทรัพย์ หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและกิจการ สามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า

Level 2

- ราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- ข้อมูลอื่นที่สังเกตได้จากตลาด เช่น อัตราดอกเบี้ย / implied volatilities / credit spread

Level 3

- ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ จากตลาด ซึ่งสะท้อนสมมติฐานของผู้มีส่วนร่วมในตลาดที่ใช้ในการกำหนดราคา

การด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

วัตถุประสงค์: เพื่อรับรู้ ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุ ของเครื่องมือทางการเงินทั้งหมด
ที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นับตั้งแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก

TFRS 9 ข้อ 5.5.4

- ไม่ว่าการประเมินเป็นรายสัญญาหรือเป็นรายกลุ่ม
- พิจารณาข้อมูลสนับสนุนที่มีความสมเหตุสมผลทั้งหมด รวมถึงข้อมูลที่มีการคาดการณ์ไปในอนาคต

TFRS 9 ข้อ 5.5.1

ขอบเขต

Financial assets ข้อ 5.5.1

Fair value through OCI

Amortized cost

Lease receivables

Trade receivables

Off-balance sheet items ข้อ 5.5.6

Irrevocable loan commitments

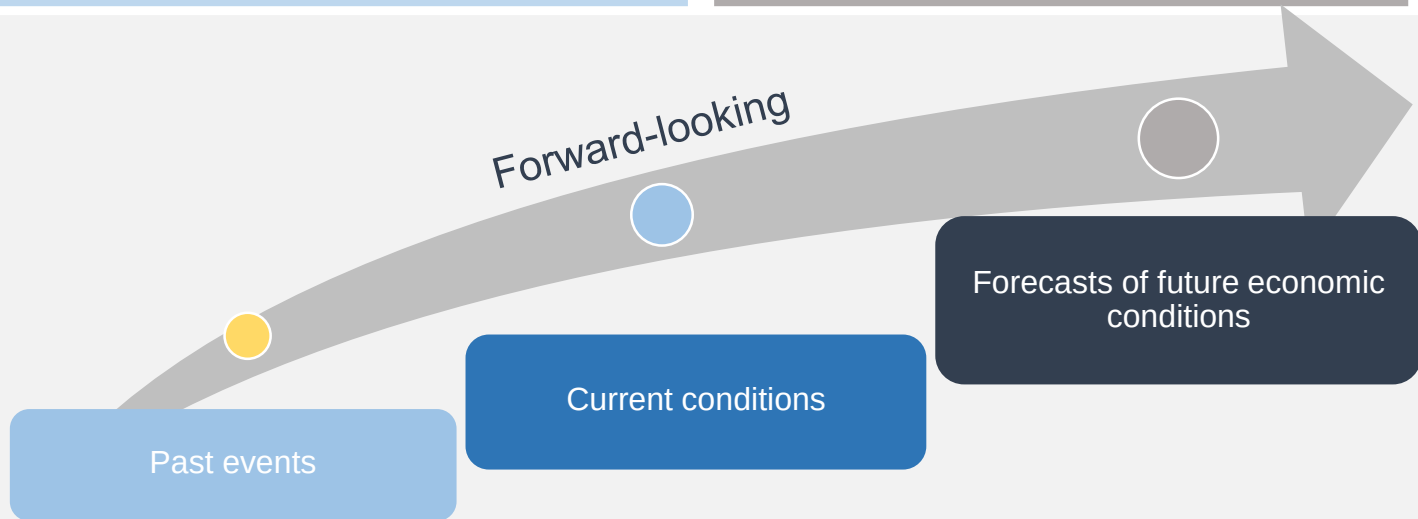
ภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อที่ไม่สามารถยกเลิกได้

Irrevocable financial guarantee contracts

สัญญาค้ำประกันทางการเงินที่ไม่สามารถยกเลิกได้

TFRS 9 ข้อ 5.5.4

Expected credit
loss model

วิธีการคำนวณการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

TFRS 9 ข้อ 5.5.1

The General 3 Stage Approach

Financial Asset at Amortized Cost

Financial Asset at FVOCI

Off-Balance Sheet items

Lease Receivables

Trade Receivable with significant
financing component

TFRS 9 ข้อ 5.5.15

The Simplified Approach

Trade Receivable

Lease Receivables
Receivable

วิธีอย่างง่าย : วัดมูลค่าเพื่อผลขาดทุน
เท่ากับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะ
เกิดขึ้น **ตลอดอายุ** เสมอ

TFRS 9 ข้อ 5.5.13-14

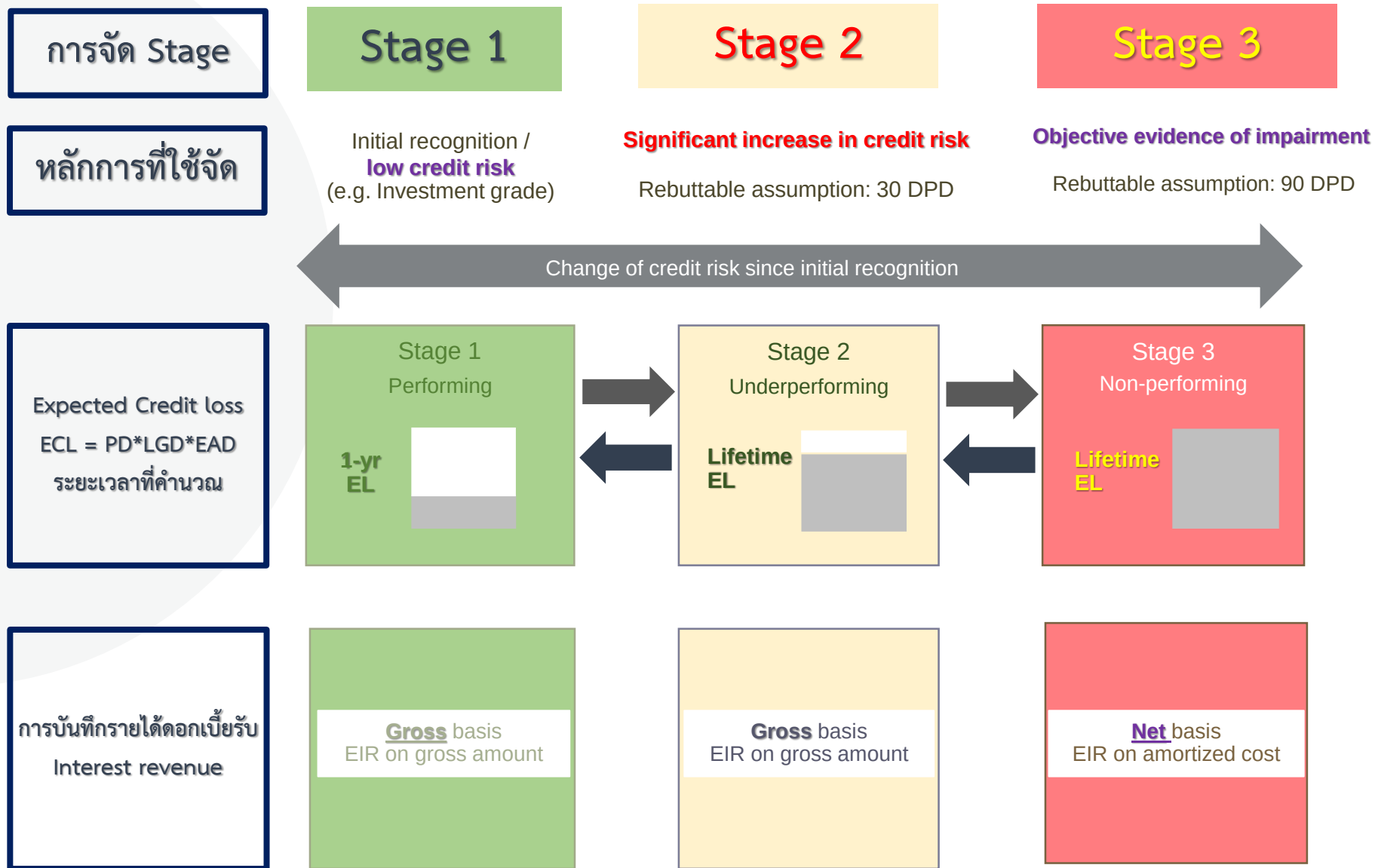
The Credit-Adjusted EIR Approach

Purchased or Originated Credit-
Impaired Financial Assets (POCI)

สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่า
ด้านเครดิตเมื่อซื้อหรือเมื่อกำเนิด

รับรู้ค่าเพื่อผลขาดทุน : ด้วยผลสะสมของ
การเปลี่ยนแปลงในผลขาดทุนด้านเครดิตที่
คาดว่าจะเกิดขึ้น **ตลอดอายุนับตั้งแต่การรับรู้
รายการเมื่อเริ่มแรก**

- ❖ บันทึกการด้อยค่าสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินทุกตัวที่ **ไม่ได้** บันทึกด้วยวิธี FVTPL
- ❖ **บันทึกการด้อยค่าเร็วขึ้น** จากการคำนวณค่าเพื่อ 12-month expected loss ตั้งแต่วันรับสินทรัพย์ทางการเงิน และ lifetime expected loss เมื่อ credit risk เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
- ❖ ไม่ได้พิจารณาแค่เหตุการณ์ในอดีตและปัจจุบันเท่านั้น แต่ **คำนึงถึง forward looking ด้วย**
- ❖ ค่าการด้อยค่าที่รับรู้ข้างบกฯ ไรขาดทุน **จะเปลี่ยนแปลงขึ้นและลงมากขึ้น** เนื่องจากการย้ายกลุ่มจากการเปลี่ยนแปลง credit risk
- ❖ **ต้องใช้ Judgement ในการพิจารณา factors** ที่จะกำหนดการด้อยค่ามากขึ้น ซึ่งยากต่อการเปรียบเทียบกับกิจการอื่นๆ

Example - Transfer criteria: Significant increase in credit risk

TFRS 9 ข้อ ๗5.5.52

External factors

Macroeconomics

Significant changes in external market indicators
e.g. borrower's bond price

Significant changes in external credit rating

Significant changes in business / financial / economic conditions

e.g.
• Interest rate
• Unemployment rate

TFRS 9 ข้อ ๗5.5.51

Internal factors

Entity / Borrowers

Significant changes in internal price indicators

Significant changes in behaviour (payment status)

Internal credit rating downgrade

Adverse changes in regulatory, economic and technology environment

Significant changes in credit risk on other financial instruments

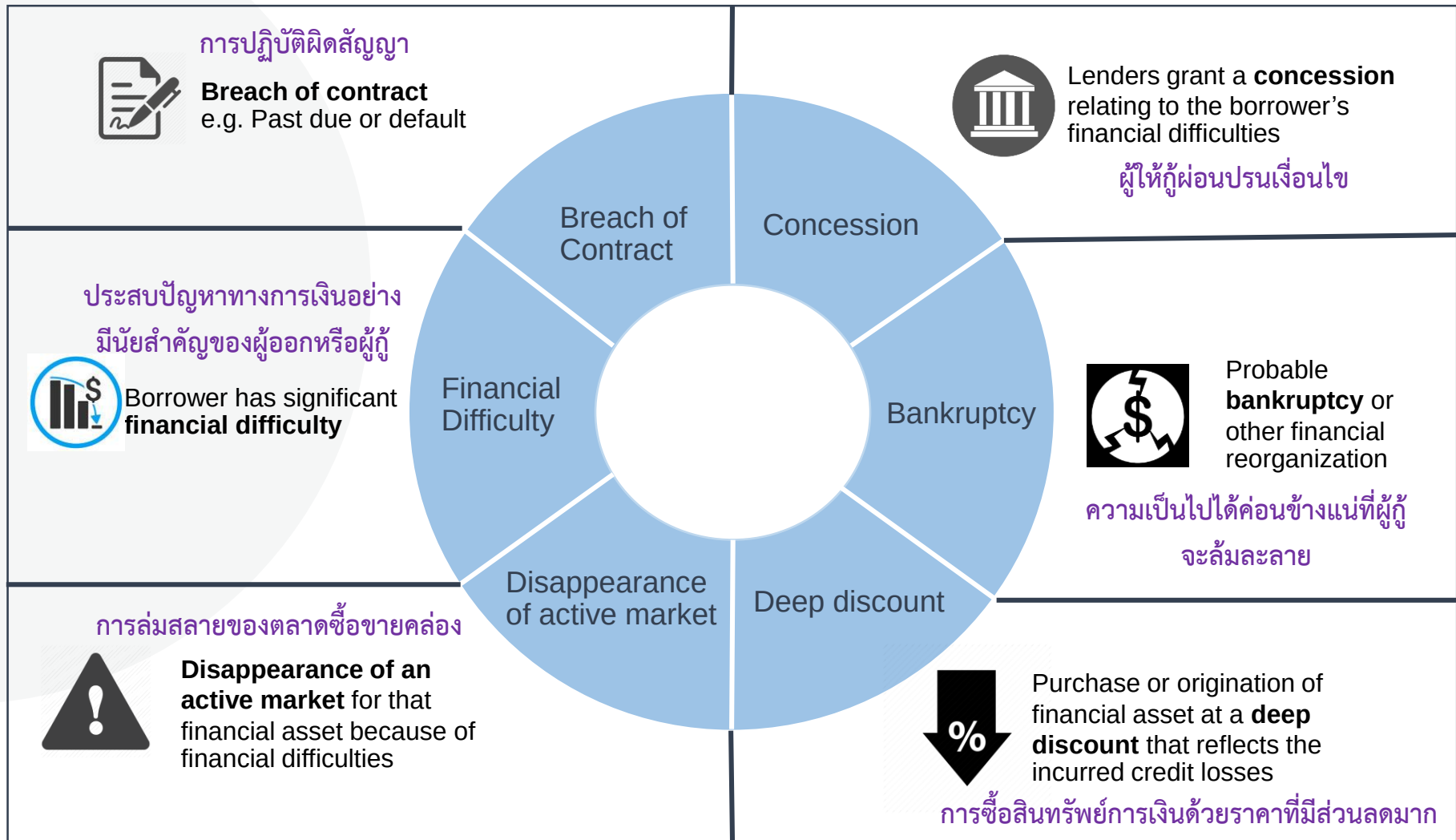
Significant changes in operating results

หลักฐานที่แสดงว่าสินทรัพย์ทางการเงินมีการด้อยค่าด้านเครดิต (Objective evidence of impairment)

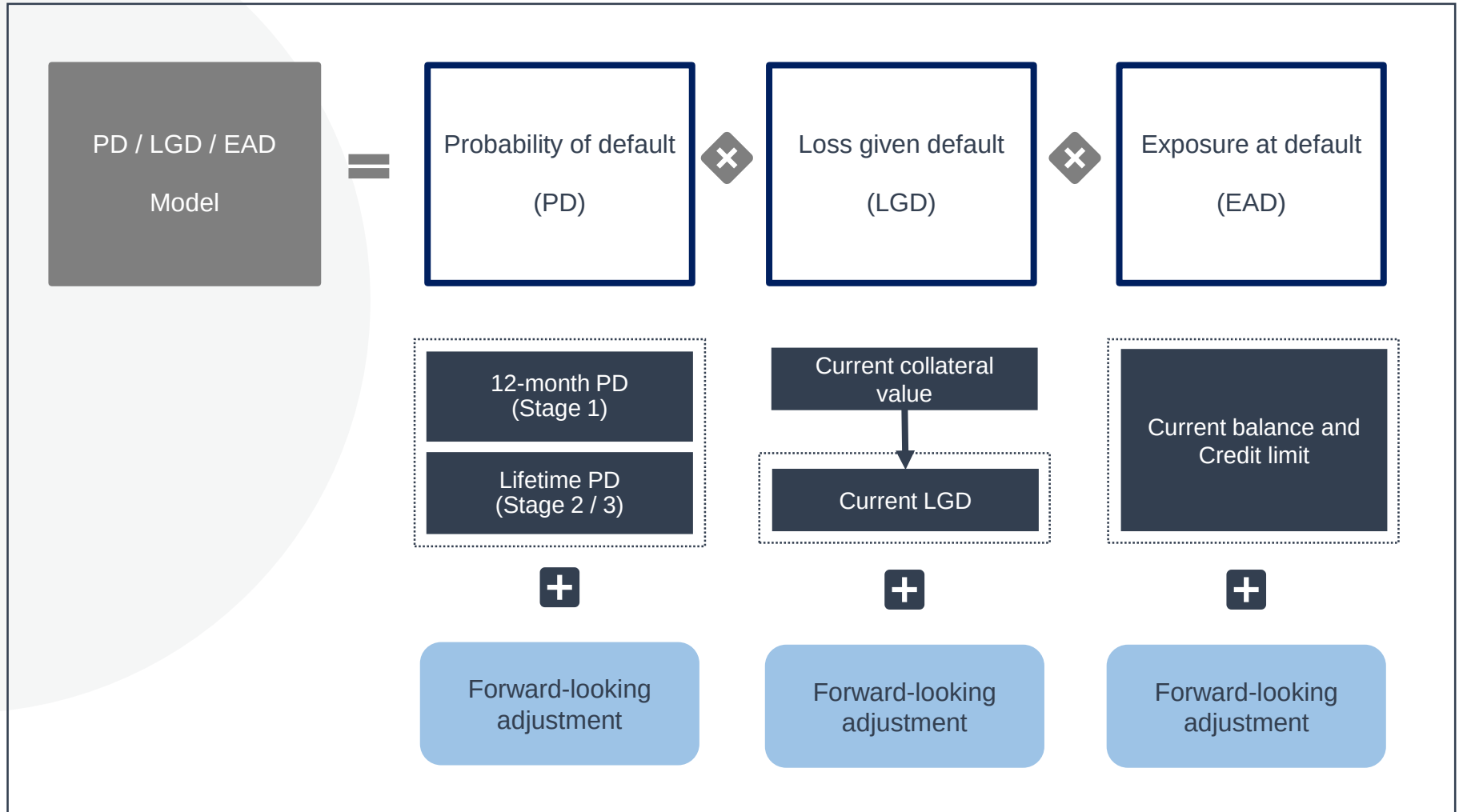

TFRS 9 ภาคผนวก ก คำนิยาม

TFRS 9 ภาคผนวก ก คำนิยาม

การด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน Expected Credit Loss (ECL)

Expected credit loss calculation (Collective Approach)

IFRS 9

Impairment

1. Homogeneous Credit Risk on Loan

- Loan objective
- Assets by aging
- Term loan

2. Historical Loss Data Calculation

$$\text{Provision} = \text{PD} \times \text{LGD} \times \text{EAD}$$

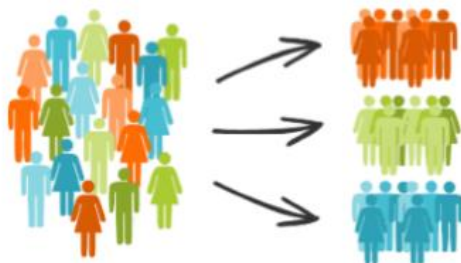
PD : Probability of Default

LGD : Loss Given Default

EAD : Exposure at Default

3. External information and repayment ability adjustment

- Risk Management Policy
- Change in regulations and bank operations
- Internal and External Economics
- Other factors that affected to repayment ability

TFRS 9 ข้อ ข5.5.1, ข5.5.5

กิจการต้องวัด ECL โดยวิธีที่สะท้อนถึงเรื่อง ดังต่อไปนี้

การคำนวณ Expected Credit Loss (ECL)

TFRS 9 ข้อ 5.5.17

1 จำนวนเงินที่คำนึงถึง **ความน่าจะเป็น**ถ่วงน้ำหนัก และปราศจากอคติ

2 มูลค่าเงินตามเวลา

TFRS 9 ข้อ 5.5.44

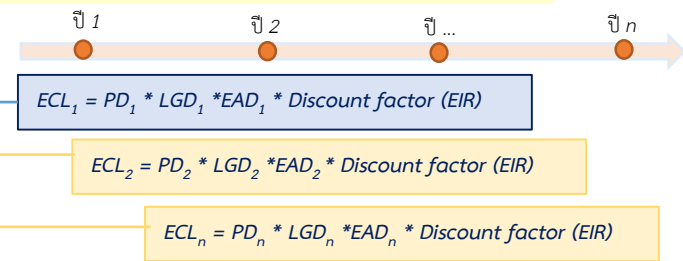
ECL ต้องถูกคิดลดจนถึงวันที่รายงาน โดยใช้ EIR

3 ข้อมูลสนับสนุนและสมเหตุสมผล **โดยไม่ใช้ต้นทุนหรือความพยายามที่มากเกินไป** ณ วันที่รายงานเกี่ยวกับ

- * เหตุการณ์ในอดีต (Past Events) +
- * สภาพการณ์ปัจจุบัน (Current conditions) +
- * การพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจในอนาคต (Forward-looking adjustment)

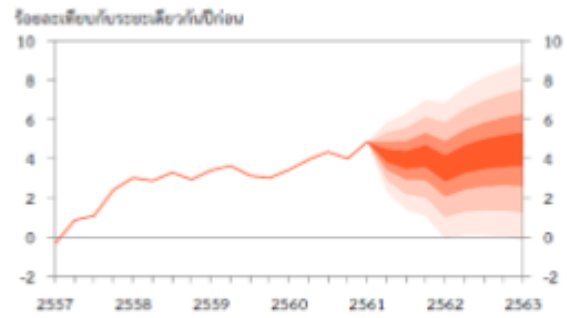

ECL 1 ปี
ECL ตลอดอายุสัญญา

TFRS 9 ข้อ 5.5.18 +ข.5.5.42

1. กำหนด Scenarios + Probability
2. คำนวณ ECL ในแต่ละ Scenario (PD*LGD*EAD)
3. คำนวณค่า Probability weighted ECL

Scenario	Probability	ECL	Weighted ECL
Upturn	10%	30	$(0.1*30) + (0.75*50) + (0.15*100)$ $= 55.5$
Base	75%	50	
Downturn	15%	100	

- * สะท้อนความเป็นกลาง และถ่วงน้ำหนักด้วย ความน่าจะเป็น ซึ่งได้จากการประเมินค่าของผลลัพธ์ที่เป็นไปได้
- * ไม่จำเป็นต้องระบุสถานการณ์ที่เป็นไปได้ทุกสถานการณ์ / อาจไม่จำเป็นต้องวิเคราะห์ซับซ้อน
- * ไม่จำเป็นต้องมีการจำลองสถานการณ์ที่มากเกินไป
- * สะท้อนผลลัพธ์อย่างน้อย 2 ผลลัพธ์

แนวทางช่วยให้กิจการเตรียมความพร้อมในการถือปฏิบัติตาม TFRS 9 เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การจัดชั้นเพื่อคำนวณ
การกันสำรอง

3

การจัดชั้น POCI ที่ต้องคิด
Expected Loss **ตลอดอายุสัญญา**
จะกำหนดให้เฉพาะการซื้อหนี้ที่มี
ปัญหาเท่านั้นใช่หรือไม่

3

การจัดชั้นหนี้ (Staging) : ลูกหนี้ POCI

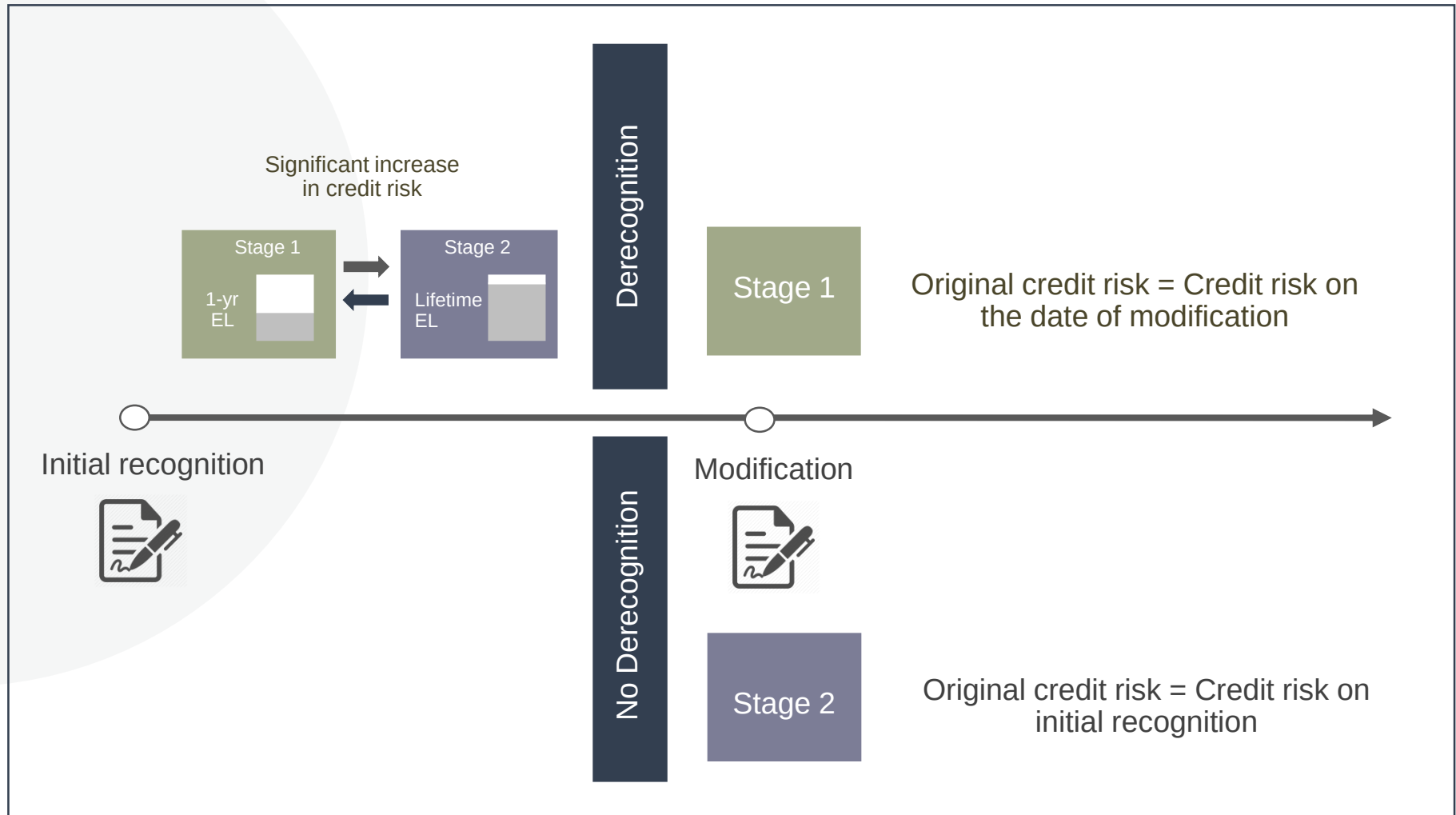

การจัดชั้นหนี้ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อเริ่มแรกหรือเมื่อเกิดรายการ¹ (POCI) ลูกหนี้ POCI เกิดจากการซื้อหนี้ที่มีปัญหาเท่านั้นใช่หรือไม่

ลูกหนี้ POCI อาจเกิดได้จาก (1) การซื้อหนี้ที่มีปัญหา และ (2) การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขอย่างมีนัยสำคัญของสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ (Substantial Modification of a Distressed Asset) อย่างไรก็ดี โดยบริบทของประเทศไทยการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสัญญา (หรือการปรับปรุงโครงสร้างหนี้) มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป % Haircut ไม่สูง จึงไม่เข้าลักษณะการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขอย่างมีนัยสำคัญ ลูกหนี้ POCI ในประเทศไทยโดยส่วนใหญ่จึงมักเกิดจากกรณีการซื้อหนี้ที่มีปัญหาดังตัวอย่างเช่น บริษัทบริหารสินทรัพย์ (AMC) รับซื้อหนี้ที่มีปัญหามาบริหาร เป็นต้น

Assessment of significant increase in credit risk: Modified financial assets

TFRS 9 ข้อ ข5.5.25 – ข5.5.27

แนวทางช่วยให้กิจการเตรียมความพร้อมในการถือปฏิบัติตาม TFRS 9 เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การจัดชั้นเพื่อคำนวณ
การกันสำรอง

4

การจัดชั้นนี้ (Staging) : การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสัญญา
ที่เข้าข่ายการตัดรายการ (Modification with de-recognition)

การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสัญญาที่เข้าข่าย
การตัดรายการ (Modification with
de-recognition) ในบริบทของประเทศไทย
หากเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ กิจการ
สามารถตัดลูกหนี้เดิม และรับรู้ลูกหนี้ใหม่โดย
จัดชั้นลูกหนี้เป็น Stage 1 ได้หรือไม่

1. มีส่วนสูญเสียมากกว่าหรือเท่ากับ 20%
และมีการพิสูจน์ว่าลูกหนี้มีความสามารถ
ในการจ่ายชำระหนี้ (Proof of ability
to pay)
2. มีการตกลงทำสัญญาประนีประนอม
ยอมความและศาลเห็นชอบแล้ว และมี
การพิสูจน์ว่าลูกหนี้มีความสามารถในการ
จ่ายชำระหนี้ (Proof of ability to pay)

4

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสัญญาที่เข้าข่าย
การตัดรายการ กิจการต้องรับรู้รายการเป็นลูกหนี้
ตามเงื่อนไขใหม่ โดย (1) รับรู้เป็นลูกหนี้ Stage 1
หากไม่เข้าเงื่อนไขที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต
เมื่อเริ่มแรก หรือ (2) รับรู้เป็น POCI หากเข้า
เงื่อนไขที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อเริ่มแรก
ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสัญญา (หรือ
การปรับปรุงโครงสร้างหนี้) ที่มีส่วนสูญเสีย $\geq 20\%$
หรือมีการตกลงทำสัญญาประนีประนอม
ยอมความและศาลเห็นชอบแล้ว โดยลูกหนี้
มีความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ตามเงื่อนไขใหม่
ซึ่งได้สะท้อนให้เห็นถึงสถานะของลูกหนี้ที่
ไม่เข้าข่ายหนี้ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อเริ่มแรก
กิจการจึงสามารถจัดชั้นลูกหนี้เป็น Stage 1 ได้

แนวทางช่วยให้กิจการเตรียมความพร้อมในการถือปฏิบัติตาม TFRS 9 เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การจัดชั้นเพื่อคำนวณ
การกันสำรอง

ลูกหนี้ปรับโครงสร้างหนี้ ปรับชั้นดีขึ้นได้เมื่อชำระหนี้ติดต่อกันได้ 3 เดือน/งวด หรือ
ปรับเป็น Stage 1 ได้เมื่อติดตามการปฏิบัติตามสัญญาได้ครบ 1 ปี

5

การจัดชั้นหนี้ (Staging) : การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสัญญาที่ไม่เข้าข่ายการตัดรายการ (Modification without de-recognition)

5.1

การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสัญญาที่ไม่เข้าข่ายการตัดรายการ (Modification without de-recognition) เมื่อลูกหนี้ชำระเงินตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ได้ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 เดือนหรือ 3 งวดการชำระหนี้แล้ว แต่ระยะเวลาจะนานกว่า กิจการสามารถปรับการจัดชั้นให้ดีขึ้น ได้หรือไม่

5 5.1

การชำระหนี้ตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 เดือน หรือ 3 งวดการชำระหนี้แล้ว แต่ระยะเวลาจะนานกว่า ได้สะท้อนให้เห็นถึงสถานะของลูกหนี้ที่ไม่เข้าข่ายการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (significant increase in credit risk) กิจการจึงสามารถปรับการจัดชั้นให้ดีขึ้นได้ 1 ชั้น เช่น ปรับชั้นจาก Stage 2 เป็น Stage 1 เป็นต้น

อย่างไรก็ดี สำหรับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ Stage 3 การติดตามการปฏิบัติตามเงื่อนไขใหม่เพิ่มเติมอีกอย่างน้อยเป็นระยะเวลา 9 เดือน โดยลูกหนี้ไม่มียอดค้างชำระทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย เมื่อครบระยะเวลาดังกล่าว จะสร้างความเชื่อมั่นให้กิจการเห็นถึงสถานะของลูกหนี้ที่ไม่เข้าข่ายการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (significant increase in credit risk) กิจการจึงสามารถปรับการจัดชั้นลูกหนี้กลับไป Stage 1 ได้

ตัวอย่างการปรับการจัดชั้นของลูกหนี้ Stage 3 :

เมื่อลูกหนี้ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และจ่ายชำระหนี้ตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ติดต่อกัน 3 เดือน กิจการสามารถปรับการจัดชั้นลูกหนี้จาก Stage 3 เป็น Stage 2 หลังจากนั้น กิจการจะติดตามการชำระหนี้ของลูกหนี้ต่ออีก 9 เดือน หากพบว่า ณ สิ้นเดือนที่ 9 นับแต่วันปรับการจัดชั้นจาก Stage 3 เป็น Stage 2 (หรือ ณ สิ้นเดือนที่ 12 นับแต่วันทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้) ลูกหนี้ไม่มียอดหนี้ค้างชำระทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย จนกิจการมั่นใจได้ว่าลูกหนี้มีความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ กิจการสามารถปรับการจัดชั้นลูกหนี้กลับมาที่ Stage 1

แนวทางช่วยให้กิจการเตรียมความพร้อมในการถือปฏิบัติตาม TFRS 9 เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การจัดชั้นเพื่อคำนวณ
การกันสำรอง

5

5.2

ภายหลังการติดตามการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามข้อ 5.1 หากหนี้ดังกล่าวกลับมาที่ Stage 1 กิจการสามารถอ้างอิงระดับการจัดอันดับความเสี่ยงด้านเครดิต (credit risk rating grade) ที่ได้ทำการประเมิน ณ วันที่หนี้ดังกล่าวกลับมาจัดชั้นที่ Stage 1 ในการพิจารณาการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (significant increase in credit risk) ได้หรือไม่

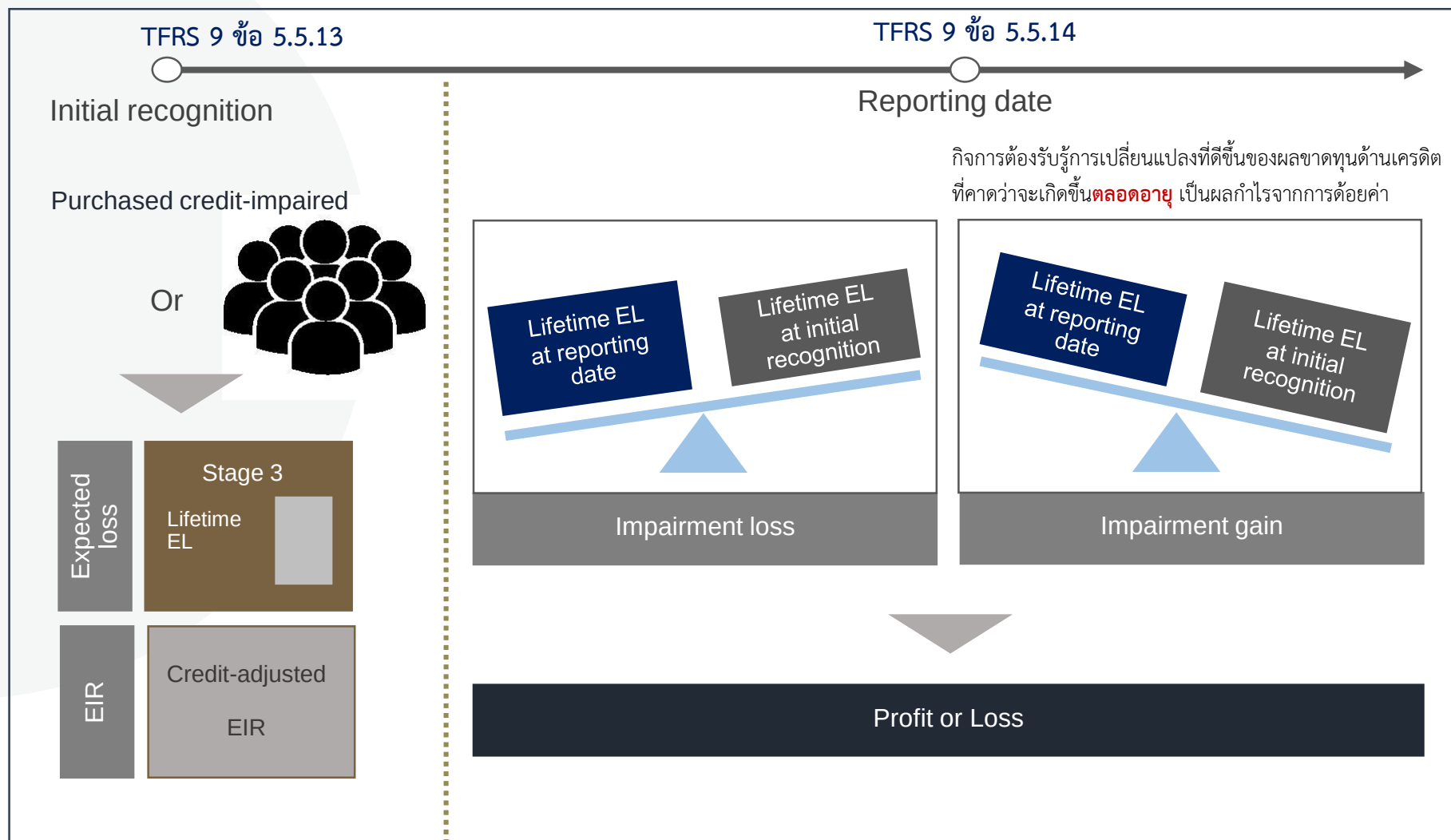

5

5.2

กิจการสามารถอ้างอิงระดับการจัดอันดับความเสี่ยงด้านเครดิต (credit risk rating grade) หรือค่า PD ที่ได้ทำการประเมิน ณ วันที่หนี้ดังกล่าวกลับมาจัดชั้นที่ Stage 1 ในการพิจารณาการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (significant increase in credit risk) ได้อย่างไรก็ดี กิจการต้องมีนโยบายในการประเมินความเสี่ยงและติดตามดูแลลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่กลับมาจัดชั้นใน Stage 1 ที่เข้มข้นกว่าลูกหนี้ใน Stage 1 โดยทั่วไป ตัวอย่างเช่น การมีเงินสำรองเพื่อรองรับความเสี่ยงที่สูงกว่าเนื่องจากโดยทั่วไปโอกาสในการผิดนัดชำระหนี้ (PD) ของลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่กลับมาจัดชั้นใน Stage 1 จะสูงกว่า PD ของลูกหนี้ใน Stage 1 ที่ไม่เคยทำการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

Expected credit loss model : Purchased or originated credit-impaired financial assets

แนวทางช่วยให้กิจการเตรียมความพร้อมในการถือปฏิบัติตาม TFRS 9 เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

ยอดภาระหนี้ + ระยะเวลา
ในการกันสำรอง

วงเงินตามสัญญาที่ยังไม่ได้ใช้ และสามารถยกเลิกได้โดยไม่มีเงื่อนไข **ไม่ต้อง**นำมาคำนวณการกันเงินสำรอง

การคำนวณพลาตูปด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected Credit Loss: ECL) : ภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อ (loan commitment)

6.1

กรณีของเงินเบิกเกินบัญชี (overdraft) สินเชื่อ บัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคล กิจการสามารถคำนวณ ECL ในส่วนของวงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ (unused line) โดยพิจารณาจากพฤติกรรมการเบิกใช้ที่ผ่านมาของลูกค้าได้หรือไม่

6.1

กิจการควรพิจารณาให้จากข้อมูลในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ในการคำนวณ ECL โดยพิจารณาจากพฤติกรรมการเบิกใช้และการคาดการณ์

6.2

กรณีสินเชื่อเงินทุนหมุนเวียน (working capital) ประเภทอื่น เช่น คำสัญญาใช้เงินสินเชื่อเพื่อการค้า (trade finance) วงเงินรับซื้อลดตัว กิจการสามารถคำนวณ ECL โดยไม่พิจารณาในส่วนของวงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ (unused line) ได้หรือไม่ เนื่องจากลูกหนี้จำเป็นต้องแจ้งกิจการล่วงหน้าก่อนการใช้วงเงินในทุกกรณี ทำให้กิจการสามารถหยุดการใช้วงเงินของลูกค้าได้ หากลูกหนี้มีคุณภาพเสื่อมถอย หรือเข้าลักษณะ มี Early Warning Sign ขึ้นตามที่กำหนด

6.2

กิจการสามารถคำนวณ ECL โดยไม่ต้องพิจารณาในส่วนของวงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ (unused line) หากกิจการสามารถหยุดการใช้วงเงินของลูกค้าได้ เนื่องจากลูกหนี้จำเป็นต้องแจ้งกิจการล่วงหน้าก่อนการใช้วงเงินในทุกกรณี

แนวทางช่วยให้กิจการเตรียมความพร้อมในการถือปฏิบัติตาม TFRS 9 เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

ยอดภาระหนี้ + ระยะเวลา
ในการกันสำรอง

Working Capital / OD / Revolving Loan ให้คิด Expected Loss ด้วยระยะเวลา 1 ปี

การคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected Credit Loss: ECL) : อายุที่คาดไว้ (expected life)

อายุที่คาดไว้ (expected life) ของสินเชื่อ วงเงินหมุนเวียน (revolving) ที่ต้องคำนวณ ECL เช่น วงเงินเบิกเกินบัญชี สินเชื่อบัตรเครดิต และสินเชื่อเงินทุนหมุนเวียน กิจการสามารถคำนวณ ECL โดยพิจารณา Lifetime 1 ปี ได้หรือไม่ เนื่องจากกิจการมีการทบทวนวงเงินหมุนเวียนประเภทดังกล่าวเป็นประจำทุกปี

กิจการสามารถคำนวณ ECL โดยพิจารณา Lifetime 1 ปีได้ หากกิจการมีการทบทวนวงเงินหมุนเวียนประเภทดังกล่าวเป็นประจำทุกปี อย่างไรก็ตาม ประเด็นนี้ไม่เกี่ยวข้องกับ การพิจารณา Rating ใหม่

การคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected Credit Loss: ECL) : สัญญาค้ำประกันทางการเงิน (financial guarantee contracts)

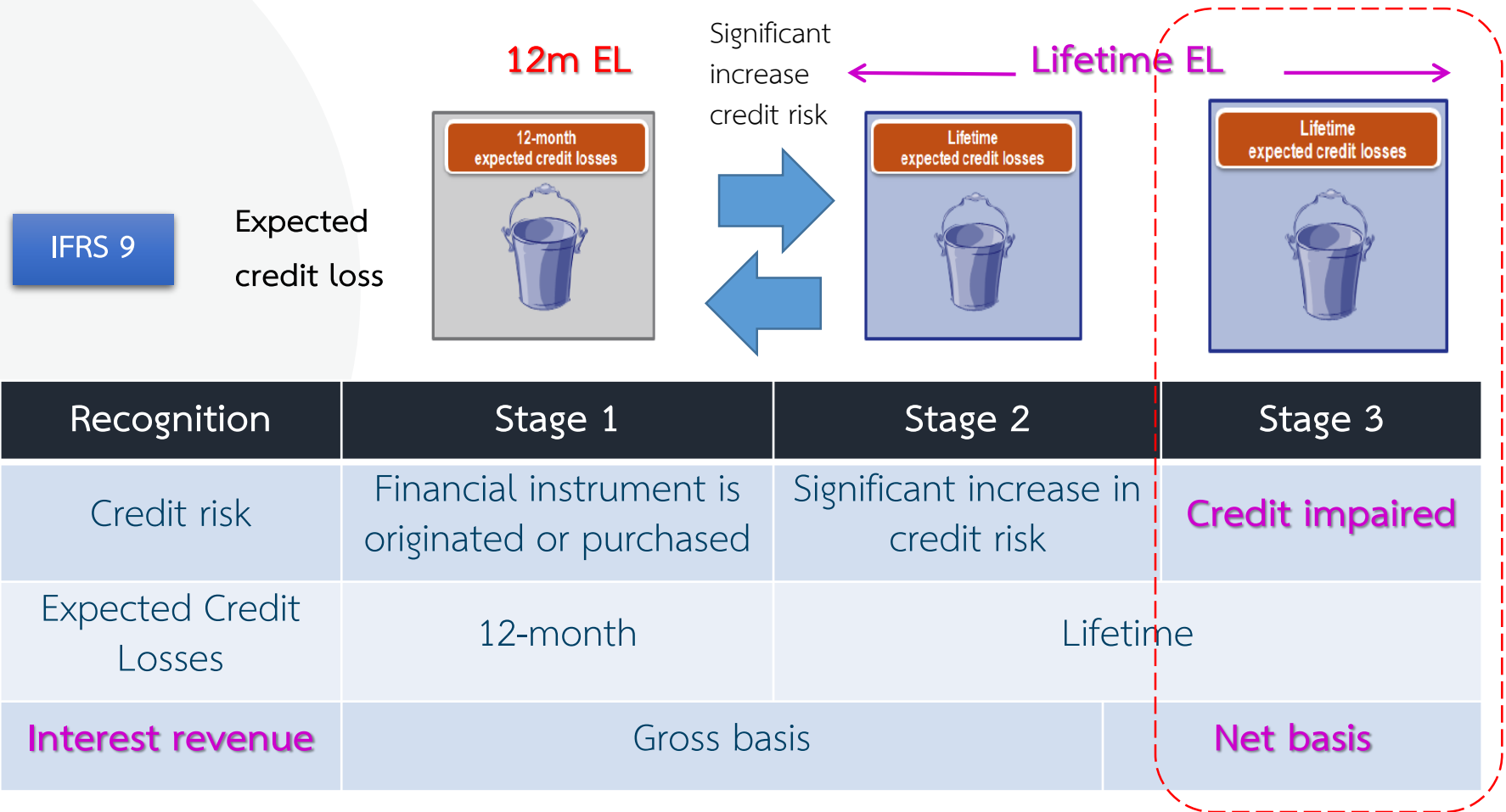

กิจการสามารถพิจารณากำหนดประเภทรายการที่เป็น สัญญาค้ำประกันทางการเงินที่ต้องนำมาคำนวณ ECL โดยนำเอาแนวทางการพิจารณา รายการนอกงบดุลที่เป็นสัญญาค้ำประกันทางการเงินที่มีค่าแปลงสภาพ (CCF) ร้อยละ 100 ตาม ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต สำหรับธนาคารพาณิชย์โดยวิธี Standardized Approach มาใช้ได้หรือไม่ ทั้งนี้ ในส่วนของการประมาณการยอดหนี้ เพื่อคำนวณ ECL กิจการจะพิจารณาจากพฤติกรรมที่ผ่านมาของลูกค้า

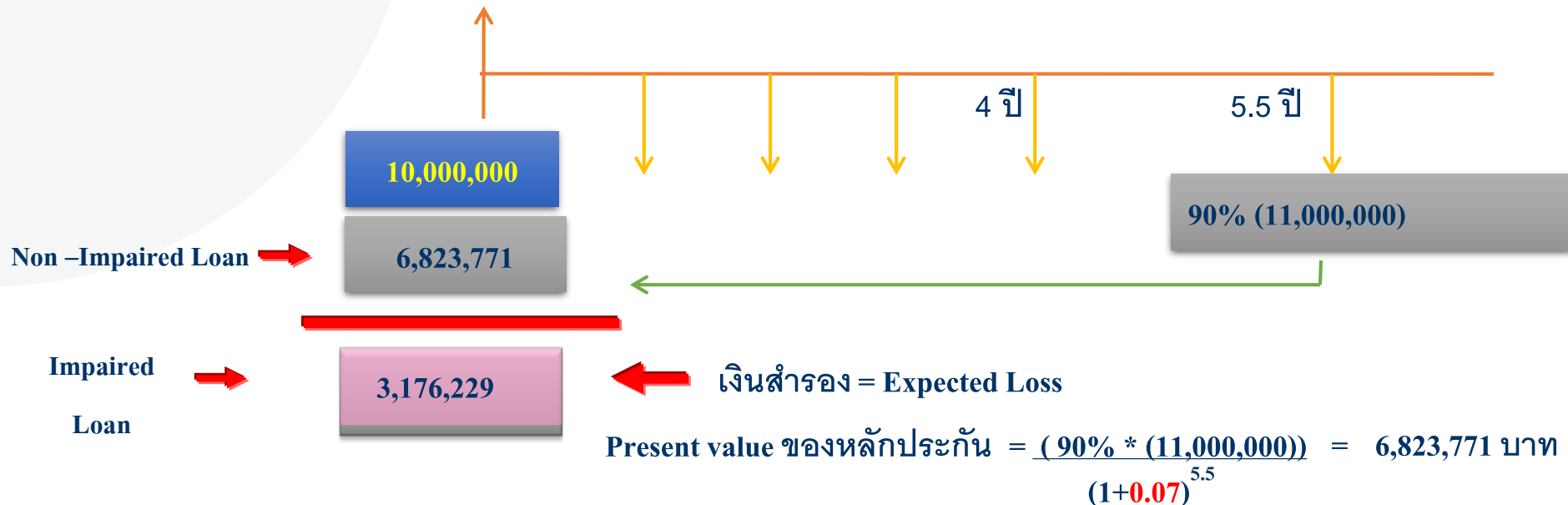
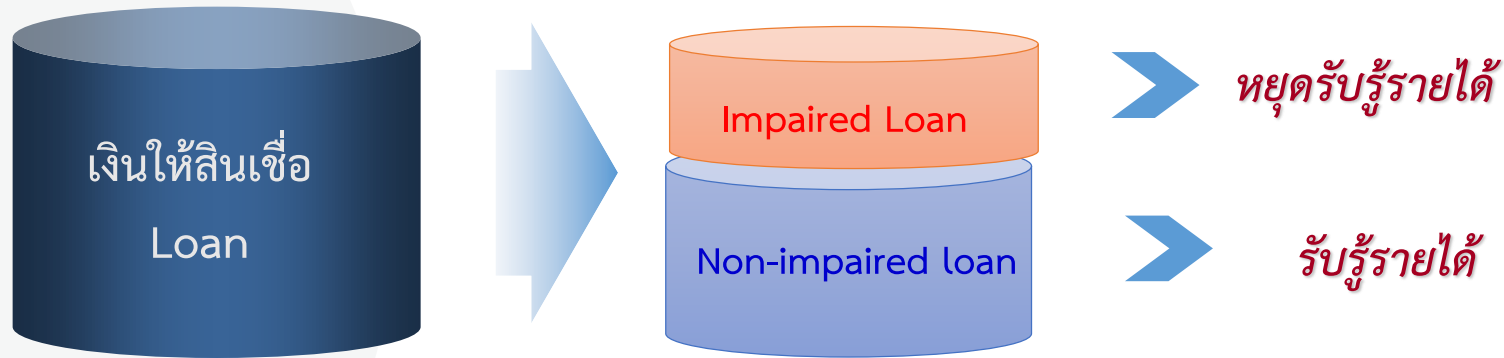
กิจการสามารถอ้างอิงจากแนวทางการพิจารณา รายการนอกงบดุลตามประกาศดังกล่าวได้ เนื่องจากสอดคล้องกับหลักการพิจารณาสัญญา ค้ำประกันทางการเงินของ IFRS 9 ทั้งนี้ ในส่วนของการประมาณการยอดหนี้ เพื่อคำนวณ ECL กิจการควรพิจารณาทั้งจากข้อมูลในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

การรับรู้รายได้ดอกเบี้ยรับสำหรับ Stage 3 (Net Basis)

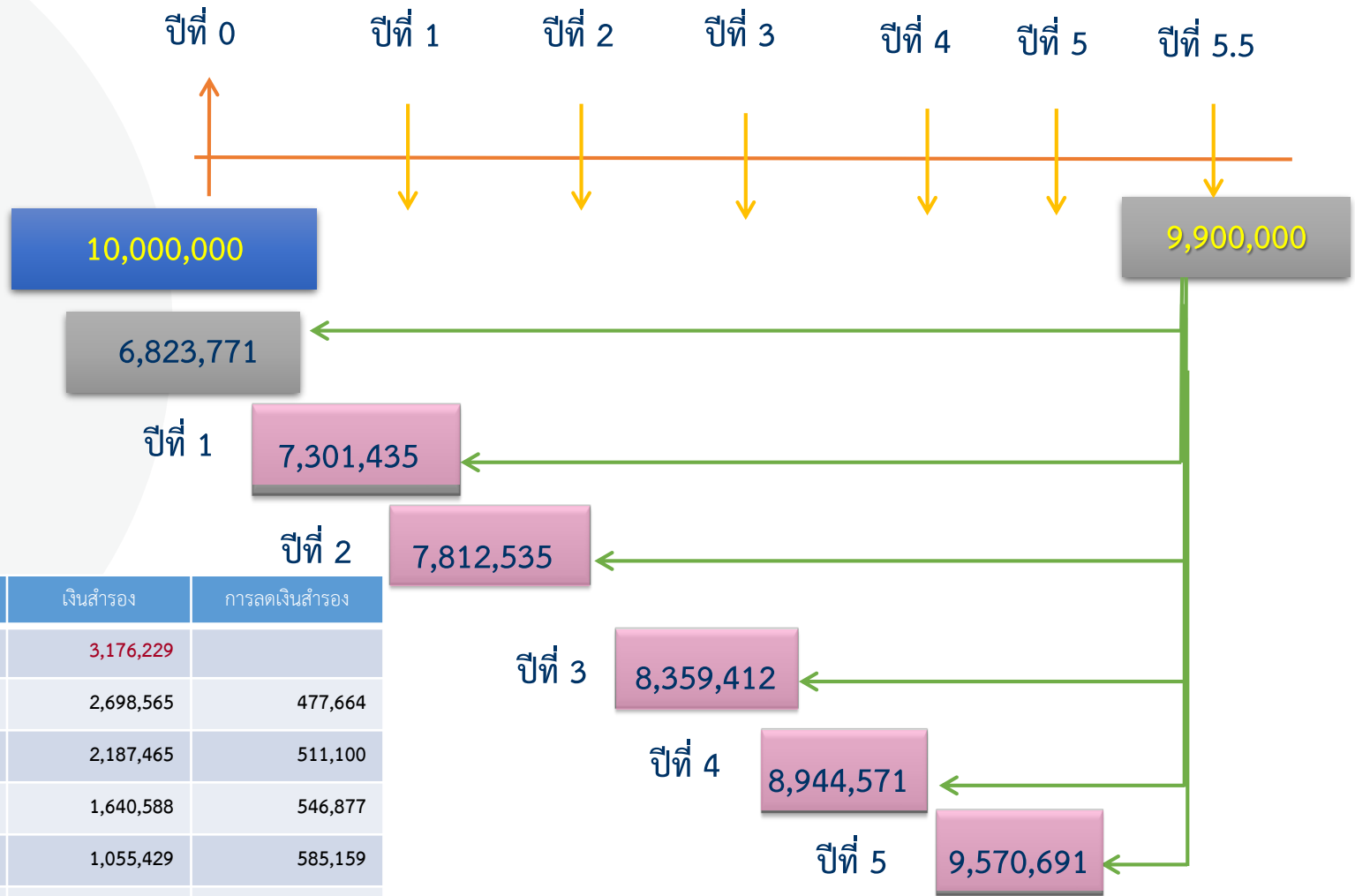

การรับรู้รายได้ดอกเบี้ยรับสำหรับ Stage 3 (Net Basis)

ตัวอย่าง สง. ปล่อยสินเชื่อลูกหนี้ 10 ล้านบาท โดยมีที่ดินเป็นหลักประกันมีราคาประเมิน 11 ล้านบาท
ลูกหนี้ค้างชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ย 6 เดือน ใช้เกณฑ์หลักประกันในการกันเงินสำรอง

การรับรู้รายได้ดอกเบี้ยรับสำหรับ Stage 3 (Net Basis)

ปีที่	PV ของหลักประกัน	เงินสำรอง	การลดเงินสำรอง
0	6,823,771	3,176,229	
1	7,301,435	2,698,565	477,664
2	7,812,535	2,187,465	511,100
3	8,359,412	1,640,588	546,877
4	8,944,571	1,055,429	585,159
5	9,570,691	429,309	626,120
5.5	9,900,000	100,000	329,309
			3,076,229

กรณีศึกษา – The Simplified Approach

บริษัท มั่นคง จำกัด ขายอุปกรณ์ก่อสร้าง โดยส่วนมากขายเป็นเงินเชื่อให้แก่ลูกค้าทั้งรายใหญ่และรายย่อย บริษัทได้เก็บข้อมูลลูกค้าในอดีตมาเพื่อเตรียมข้อมูลในการคำนวณการด้อยค่าของลูกค้าการค้ำ ซึ่งเมื่อจัดตามอายุของลูกค้าแล้ว ได้ค่าสัดส่วน credit loss ต่อยอดลูกหนี้ ดังนี้

0.3% ลูกหนี้ที่ยังไม่หมดเขตกำหนดชำระ
8% ลูกหนี้ที่เกินกำหนดชำระ 1-30 วัน
26% ลูกหนี้ที่เกินกำหนดชำระ 31-60 วัน
58% ลูกหนี้ที่เกินกำหนดชำระ 61-90 วัน
82% ลูกหนี้ที่เกินกำหนดชำระมากกว่า 90 วัน

อายุของลูกค้า	% ด้อยค่า
ยังไม่เกินกำหนด	0.27%
เกินกำหนดชำระ 1-30 วัน	7.2%
เกินกำหนดชำระ 31-60 วัน	23.4%
เกินกำหนดชำระ 61-90 วัน	52.2%
เกินกำหนดชำระมากกว่า 90 วัน	73.8%

บริษัทเชื่อว่าข้อมูลการด้อยค่าของลูกค้าการค้ำนี้เชื่อถือได้ เพื่อใช้ในการคำนวณ ณ วันที่รายงานงบการเงิน เนื่องจากข้อมูลยังคงเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตามบริษัทได้คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจในปีต่อไปน่าจะดีขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา รวมทั้งข้อมูลการว่างงาน ณ วันที่ในรายงานยังลดลงอีกด้วย ดังนั้น บริษัทจึงปรับปรุงสัดส่วนอัตราการด้อยค่าด้วยข้อมูลปัจจุบันและที่คาดการณ์ โดยประมาณการอัตราด้อยค่าลดลง 10% ในทุกกลุ่มอายุของลูกค้า

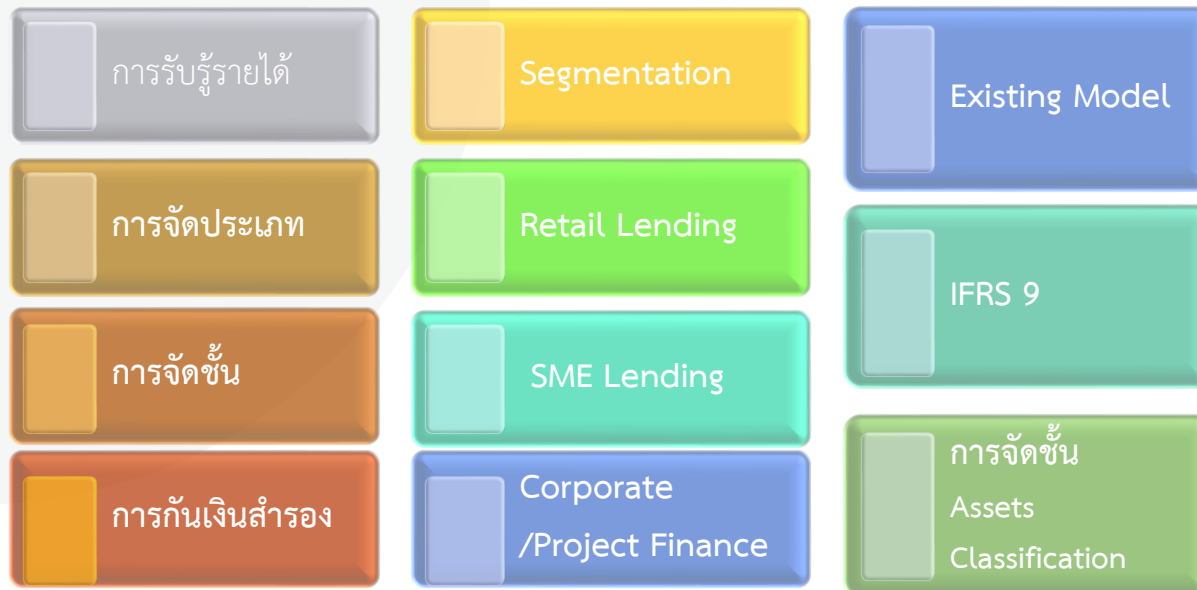
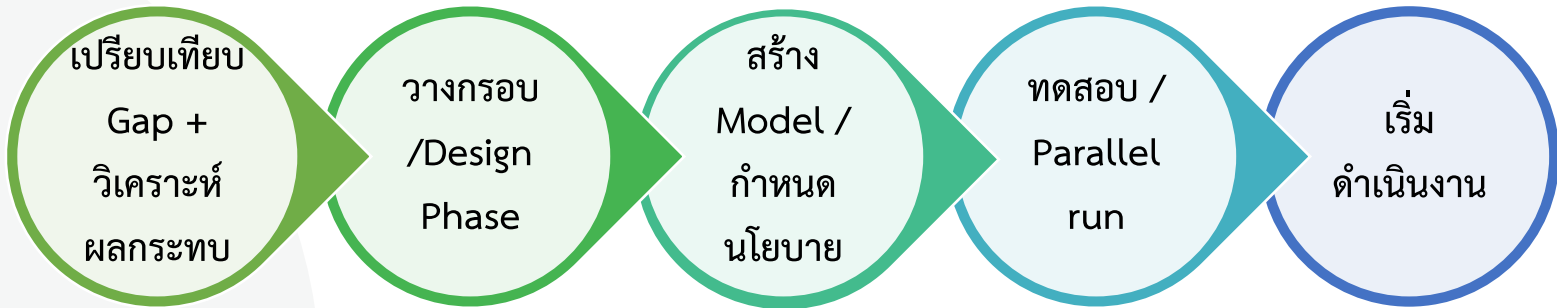
กรณีศึกษา – The Simplified Approach

[บริษัทสามารถคำนวณมูลค่าการด้อยค่าของลูกหนี้การค้าได้ ดังนี้]

อายุของลูกหนี้	ยอดลูกหนี้การค้า	อัตราการด้อยค่า	จำนวนการด้อยค่า
ยังไม่เกินกำหนด	5,944,366	0.27%	16,050
เกินกำหนดชำระ 1-30 วัน	8,270	7.2%	595
เกินกำหนดชำระ 31-60 วัน	2,555	23.4%	60
เกินกำหนดชำระ 61-90 วัน	754	52.2%	394
เกินกำหนดชำระมากกว่า 90 วัน	1,300	73.8%	960
	<u>5,954,945</u>		<u>18,059</u>

	Dr.	Cr.
Dr. ขาดทุนจากการด้อยค่า (P/L)	18,059	
Cr. ค่าเผื่อการด้อยค่า (Balance sheet)		18,059

ขั้นตอนการนำ TFRS 9 มาใช้ และผลสำรวจ

ที่มา: IACPM/McKinsey survey on
 “The evolving role of Credit Portfolio Management within the enterprise”

ความแตกต่างระหว่างมาตรฐานการบัญชีปัจจุบันและ TFRS 9 / TAS 32 / TFRS 7

หลักบัญชีที่สำคัญ

การรับรู้รายการ

การปฏิบัติในปัจจุบัน

ไม่ได้ระบุชัดเจน

TFRS 9

- Regular way purchase or sale of financial assets กำหนด Trade Date / Settlement Date
- ทางเลือกในการกำหนดหนี้สินทางการเงิน ด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน (Fair Value Option)

มุมมองแตกต่าง

ชัดเจนขึ้น

การตัดรายการ

แนวปฏิบัติทางการบัญชี : การตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงิน และหนี้สินทางการเงิน / การโอนและรับโอนสินทรัพย์ทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงิน : หมดอายุ หรือ โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของ / ไม่คงไว้ซึ่งการควบคุม
หนี้สินทางการเงิน : ยกเลิก / สิ้นสุดลงโดยปฏิบัติตามแล้ว

ไม่แตกต่าง

การจัดประเภทและการวัดมูลค่า

TAS 105 : เงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน

การจัดประเภท	การวัดมูลค่า
หลักทรัพย์เพื่อค้า	Fair Value
หลักทรัพย์เพื่อขาย	Fair Value
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	Amortized Cost
เงินลงทุนทั่วไป	At Cost

เงินให้สินเชื่อ / เงินลงทุนในตราสารหนี้ / ตราสารทุน

การจัดประเภท
Fair value through PL (FVTPL)
Fair value through OCI (FVOCI)
Amortized cost

- ดู Business Model + ลักษณะของกระแสเงินสด
- การขายตราสารทุนที่จัดเป็น FVOCI ห้ามบันทึกกำไร / ขาดทุนใน P/L (No Recycling) แต่ให้บันทึกใน OCI เท่านั้น
- กำไร ขาดทุนจาก วัตถุประสงค์อื่นจากการเปลี่ยนแปลง Own credit risk ของ FL เข้า OCI

ไม่แตกต่างจากเดิมมากนัก

ความแตกต่างระหว่างมาตรฐานการบัญชีปัจจุบันและ TFRS 9 / TAS 32 / TFRS 7

หลักบัญชีที่สำคัญ

การบันทึกบัญชี
อนุพันธ์

วิธีการรับรู้รายได้
ดอกเบี้ย

การตั้งสำรองค่าเผื่อ
หนี้สงสัยจะสูญ

การรับรู้รายได้
ดอกเบี้ยสำหรับ NPL
จากยอดสุทธิ

การปฏิบัติในปัจจุบัน

ไม่บันทึกบัญชี แต่เปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือรับรู้รายการในงบการเงินโดยนำวิธีปฏิบัติทางบัญชี IAS39 มาใช้

TAS 105 : เงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน
เงินลงทุนในตราสารหนี้ (TAS 105) : ใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR) หรือวิธีอื่นที่ให้ผลไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
เงินให้สินเชื่อ : ไม่มีมาตรฐานการบัญชีกำหนดเป็นการเฉพาะ Bank ส่วนใหญ่จึงใช้ อัตราตามสัญญา ในการบันทึกบัญชี

Bank : ประกาศ ธปท. กำหนด % ของยอดลูกหนี้ และ คำนวณ
 $\text{Expected Loss} = \text{PD} \times \text{LGD} \times \text{EAD}$

Non bank : TAS 101 หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ

1. ประมาณจากประสบการณ์ที่ผ่านมาเกี่ยวกับยอดลูกหนี้ที่เก็บไม่ได้ เทียบกับ ยอดขาย หรือ ยอดลูกหนี้ หรือ กลุ่มลูกหนี้ตามอายุหนี้ที่ค้างชำระ (Aging)
2. ดูเฉพาะรายที่คาดว่าจะเก็บไม่ได้เท่านั้น (วิธีนี้ยากในทางธุรกิจที่มีลูกหนี้จำนวนมาก)

Bank : หยุดรับรู้รายได้ หากลูกหนี้ค้างชำระหนี้เกิน 3 เดือน หรือ ถูกจัดชั้นเป็นลูกหนี้ด้อยคุณภาพ (NPL) และ ให้ Reverse รายได้ดอกเบี้ยที่เคยบันทึกแล้วออก ตามที่ ธปท. กำหนด

TFRS 9

- วัดมูลค่าด้วยราคายุติธรรม และรับรู้กำไร / ขาดทุนในงบการเงิน

ใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR)

ใช้ Expected Loss โดยให้มี **forward looking** โดยมี 2 วิธี

- **General Approach** ($\text{PD} \times \text{LGD} \times \text{EAD}$) สำหรับเงินให้สินเชื่อ
- **Simplified Approach** สำหรับลูกหนี้การค้า หรือลูกหนี้ที่มีโครงสร้างไม่ซับซ้อน

สามารถรับรู้รายได้สำหรับลูกหนี้ในแต่ละ Stage
Stage 1 : รับรู้รายได้ดอกเบี้ยจาก **ยอด Gross**
Stage 2 : รับรู้รายได้ดอกเบี้ยจาก **ยอด Gross**
Stage 3 : รับรู้รายได้ดอกเบี้ยจาก **ยอด Net**

มุมมองแตกต่าง

ต้องรับรู้รายการอนุพันธ์ทุกรายการในงบการเงิน ซึ่ง **Bank** ธปท. กำหนดให้ลงบัญชีอนุพันธ์สำหรับลูกค้า มาระยะหนึ่งแล้ว จึงไม่แตกต่างจากเดิมมากนัก

ไม่มีผลกระทบ หากมีการตีความ ให้ใช้วิธีอื่นที่ให้ผลไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
Local Interpretation ข้อ 1

Bank : เปลี่ยนมาใช้ Model ซึ่งเงินสำรองฯ จะผันแปรตามคุณภาพและ life time ของลูกหนี้ ซึ่ง Bank ททยอยตั้งสำรองฯ ตั้งแต่ปี 59 และได้กันเงินสำรองตามที่ ธปท. กำหนดเพื่อรองรับ IAS 39 ตั้งแต่ปี 49 จึงไม่มีความแตกต่างมากนัก

ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ความแตกต่างระหว่างมาตรฐานการบัญชีปัจจุบันและ TFRS 9 / TAS 32 / TFRS 7

หลักบัญชีที่สำคัญ

การปฏิบัติในปัจจุบัน

IFRS 9 / TAS 32 / TFRS 7

มุมมองแตกต่าง

การบัญชีเพื่อ
ป้องกันความเสี่ยง

ไม่บันทึกบัญชี แต่เปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือรับรู้รายการในงบการเงินโดยนำวิธีปฏิบัติทางบัญชี IAS39 มาใช้

เลือกบันทึกบัญชีป้องกันความเสี่ยง แบ่งเป็น

- การป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม
- การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด
- การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานในต่างประเทศ

เป็นการเลือก

Bank : ได้นำหลักการของ IAS 39 ประยุกต์ใช้
จึงไม่มีความแตกต่างจากเดิมมากนัก

การแยกหนี้สินทาง
การเงิน กับส่วน
ของเจ้าของ

ยังไม่มีหลักการและตัวอย่างที่ชัดเจน

หลักการชัดเจนใน TAS 32

มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

หักกลบลบหนี้

ยังไม่มีหลักการและตัวอย่างที่ชัดเจน

กำหนดเงื่อนไข ที่สามารถหักกลบลบระหว่างสินทรัพย์ทางการเงิน และ หนี้สินทางการเงินได้ เมื่อ

- มีสิทธิบังคับใช้ตามกฎหมาย
- ตั้งใจที่จะชำระด้วยจำนวนเงินสุทธิ หรือตั้งใจที่จะรับสินทรัพย์ และชำระหนี้สินพร้อมกัน

มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

Global policy implementation

2014

IFRS

IFRS 9

2015

BCBS

Dec 2015

Guidance on credit risk and accounting for expected credit loss

2016

BCBS

Sep 2016

Guidelines: Prudential treatment of problem assets – definitions of non-performing exposures and forbearance

2017

BCBS

Mar 2017

Standard: Regulatory treatment of accounting provisions – interim approach and transitional arrangements

2018

BCBS

Mar 2018

Technical Amendment : Pillar 3 disclosure requirements- regulatory treatment of accounting provisions

2019

EDTF

(The Enhanced Disclosure Task Force)

Nov 2015

Impact of expected credit loss approaches on bank risk disclosures

GPPC

(Global Public Policy Committee)

Representatives of the 6 largest accounting networks

Jun 2016

The implementation of IFRS 9 impairment requirements by banks

ECB

(European Banking Authority)

May 2017

Guidelines on credit institutions' credit risk management practices and accounting for expected credit losses

FSI Insights

Oct 2017

Prudential policy considerations under expected loss provisioning: lessons from Asia

FSI Insights

April 2018

The identification and measurement of non-performing assets: a cross-country comparison

UK Taskforce

(The Enhanced Disclosure Task Force)

Nov 2018

Recommendations on a comprehensive set of IFRS 9 ECL disclosures

Key challenges and concerns

Key Challenges

Definition of Stages

- Principle-based not rule-based
 - Reschedule
- Internal rating
 - TDR and Stage 3 classification
- SM aging
- Watchlist

Clarification

- Issue regulatory guideline re: classification and provision for financial institution

Complexity of Model

- Data quality/availability
 - Management overlays
- Technical mechanisms
 - Forward-looking information
- CBS interfaces
- Validation, both at initial and on-going

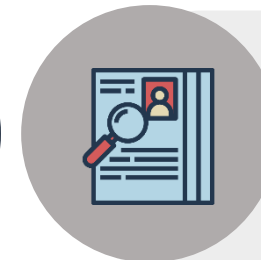

Supervision scopes

- Model governance and internal control
- Methodology explanation
- Assumption rationalization
- Confirm validation process

Disclosure and Reporting

- Impact on financial performance ratios
- Increase in provisions for credit impairment and volatility

Governance

- Issue guidelines on the presentation and disclosure of financial statements
- Communication of key changes and inform key stakeholders of model methodology and stage definition

Results of Survey on Policy Considerations

What is the most concerning issue upon the implementation of IFRS 9?

1

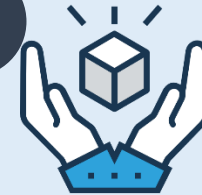
Data

2

Model

3

Governance

4

Reporting

5

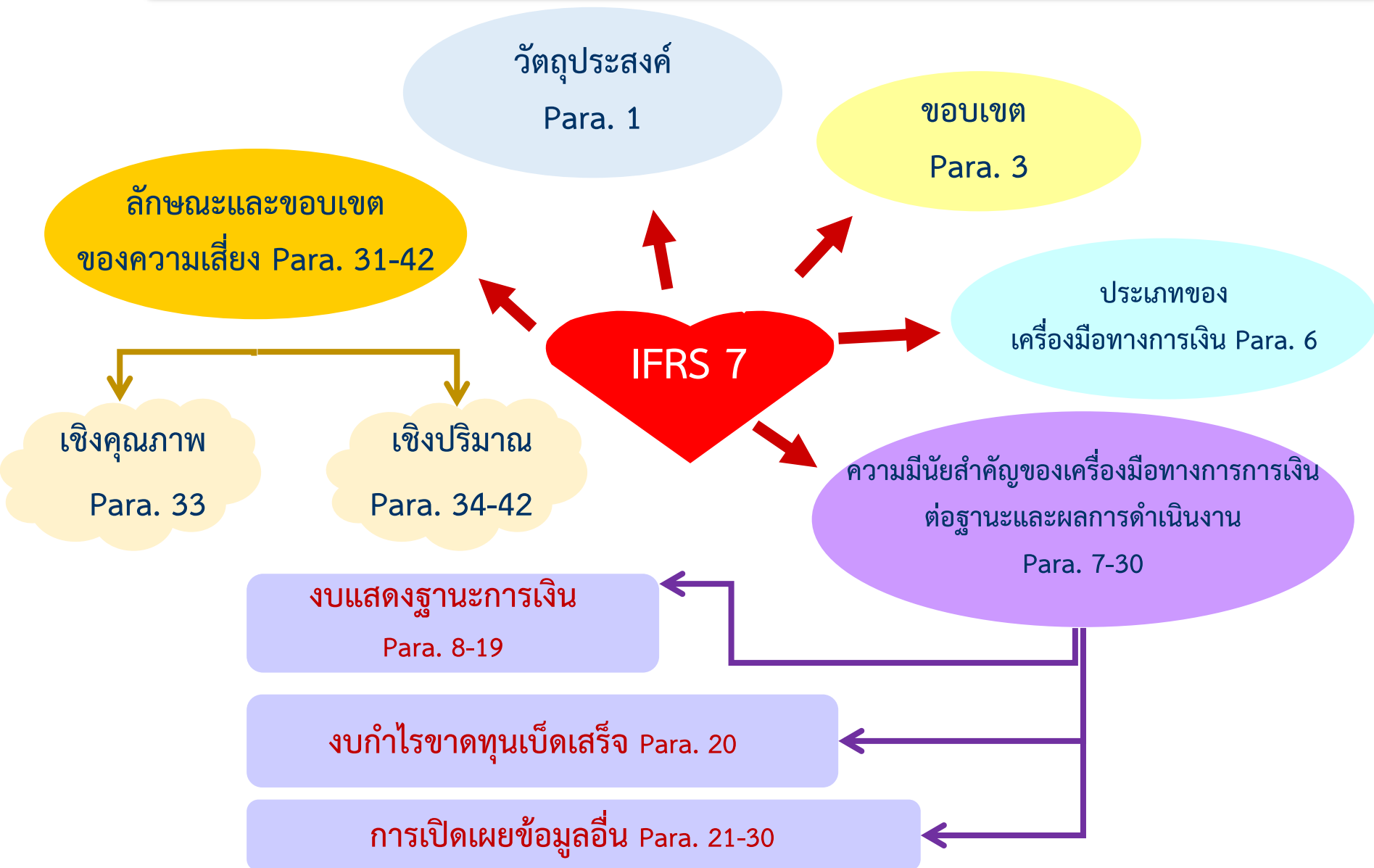

People

ที่มา: PWC

หลักการของ TFRS 7 : การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

ความสำคัญของตราสารการเงินต่อฐานะ & ผลดำเนินการ

ความสำคัญของเครื่องมือทางการเงิน

งบแสดงฐานะการเงิน

ประเภทของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน

สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่แสดง
ด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านงบกำไรขาดทุน

เงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้แสดงด้วย
มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

การจัดประเภทใหม่

การหักกลับสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน

หลักประกัน

บัญชีปรับมูลค่าสำหรับผลขาดทุนจากการให้สินเชื่อ

เครื่องมือทางการเงินแบบผสม

การผิต้นัดชำระหนี้และการผิตสัญญา

งบกำไรขาดทุน

รายการรายได้
ค่าใช้จ่าย
ผลกำไร ขาดทุน

การเปิดเผยข้อมูลอื่นๆ

นโยบายบัญชี

การบัญชีป้องกันความเสี่ยง

มูลค่ายุติธรรม

ลักษณะ ขอบเขตของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากของเครื่องมือทางการเงิน

ลักษณะ ขอบเขตของความเสี่ยง

การเปิดเผยเชิงคุณภาพ

- ความเสี่ยงที่มี ความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร
- วัตถุประสงค์ นโยบาย กระบวนการของ
ผู้บริหารในการบริหารความเสี่ยงและวิธีที่ใช้วัด
ความเสี่ยง
- การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากงวดก่อน

การเปิดเผยเชิงปริมาณ

ความเสี่ยงด้านเครดิต

จำนวนที่เกิดขึ้นจากผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

หลักประกัน การดำเนินการใดๆเพื่อ
เพิ่มความน่าเชื่อถือ

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านตลาด

การวิเคราะห์ความอ่อนไหว

การเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงด้านตลาดอื่น

